

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

~~...~~

Egz. Nr 1

Dla nauczycieli akademickich

ĆWICZENIE WPROWADZAJĄCE Nr 111

PLANOWANIE, ORGANIZACJA I PROWADZENIE
DZIAŁAŃ PRZEZ DZ (pz) W OBRONIE

Opracowanie metodyczne
i zbiór materiałów dydaktycznych do zajęć z TO

48989

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

JAWNE

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 12657

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY TAKTYKI OGÓLNEJ

/-/ płk dypl. Witold WÓJCIK

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 54305

Dla nauczycieli akademickich

ĆWICZENIE WPROWADZAJĄCE Nr 111

TEMAT: PLANOWANIE, ORGANIZACJA I PROWADZENIE DZIAŁAŃ
PRZEZ DZ (pz) W OBRONIE

Opracowanie metodyczne i zbiór materiałów dydaktycznych
do zajęć 11a, 12a, 13a, 13c z taktyki ogólnej

KIEROWNIK ZAKŁADU DBP

/-/ płk dypl. Józef PAJĄK

OPRACOWANIE METODYCZNE ZAJĘCIA NR 11 a
UKŁAD ĆWICZENIA

1. Opracowanie metodyczne zaj. 11 a
2. Opracowanie metodyczne zaj. 12 a
3. Opracowanie metodyczne zaj. 13 a
4. Opracowanie metodyczne zaj. 13 c
5. Zbiór materiałów dydaktycznych do zajęcia 11 a
6. Zbiór materiałów dydaktycznych do zajęcia 12 a
7. Zbiór materiałów dydaktycznych do zajęcia 13 a
8. Zbiór materiałów dydaktycznych do zajęcia 13 c

METODA: Zajęcia grupowe

MIEJSCE: Sala grupowa

ZADANIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU

1. Organizacja zajęcia 5
2. Wpływ sytuacji taktycznej na kolejność pracy dowódcy ... 5
3. Praca dowódcy pułku nad wypracowaniem zamiaru walki 10
4. Istota podjęcia decyzji z mapy 10
5. Rekonstruacja, opracowywanie zadań bojowych w terenie 10
6. Umocnienie zajęcia 5

WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

a/ organizacyjne

1. Słuchacze do zajęć przygotowują się na podstawie założenia taktycznego wraz z załącznikami, decyzji dowódcy pułku wyrażonej na mapie oraz zestawu materiałów do zajęcia 11 a.

2. Zajęcia poprzedzić instruktażem, w czasie którego:

- określić zakres i sposób przygotowania się słuchaczy do zajęć;
- nakazać przestudiować literaturę dotyczącą rozpatrywanej problematyki ("Taktyka ogólna", podręcznik, str. 244-255, 258-260; "Biuletyn informacyjny" nr 1(50) nr 822711 str. 135-152).

b/ metodyczne

1. Przed przystąpieniem do zajęć sprawdzić znajomość założeń, a głównie zadania pułku.
2. Przedstawić ogólnie wpływ sytuacji taktycznej na przyjętą kolejność i sposób pracy dowódcy.
3. Każde zadanie szkoleniowe poprzedzić sprawdzeniem znajomości teorii i krótkim wprowadzeniem.

OPRACOWANIE METODYCZNE ZAJĘCIA NR 11 a

TEMAT: METODA I TREŚĆ PRACY DOWÓDCY PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO PO OTRZY-
MANTU ZADANIA DO OBRONY W PIERWSZYM RZUCIE DYWIZJI

- CEL: 1. Zapoznać słuchaczy ze specyfiką pracy dowódcy pułku organizu-
jącego obronę w I rzucie dywizji.
2. Wyjaśnić drogę postępowania dowódcy pułku w dowodzeniu do
podjęcia decyzji.

CZAS: 1 godzina lekcyjna (45').

METODA: Zajęcie grupowe.

MIEJSCE: Sala grupowa.

ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE ~~I PODZIAŁ CZASU.~~

1. Organizacja zajęcia	5'
2. Wpływ sytuacji taktycznej na kolejność pracy dowódcy ...	5'
3. Praca dowódcy pułku nad wypracowaniem zamiaru walki	10'
4. Istota podjęcia decyzji z mapy	10'
5. Rekonesans, sprecyzowanie zadań bojowych w terenie	10'
6. Omówienie zajęcia	5'

WSKAZÓWKI ~~ORGANIZACYJNO-METODYCZNE~~

a/ organizacyjne

1. Słuchacze do zajęć przygotowują się na podstawie założenia takty-
cznego wraz z załącznikami, decyzji dowódcy pułku wyrażonej na mapie
oraz zestawu materiałów do zajęcia 11 a.

2. Zajęcia poprzedzić instruktażem, w czasie którego:

- określić zakres i sposób przygotowania się słuchaczy do zajęcia;
- nakazać przestudiować literaturę dotyczącą rozpatrywanej proble-
matyki ("Taktyka ogólna", podręcznik, str. 246-255, 258-260; "Biuletyn
informacyjny" nr 1(50) nr 022711 str. 135-152).

b/ metodyczne

1. Przed przystąpieniem do zajęć sprawdzić znajomość założenia,
a głównie zadania pułku.

2. Przedstawić osobiście wpływ sytuacji taktycznej na przyjętą
kolejność i metodę pracy dowódcy.

3. Każde zagadnienie szkoleniowe poprzedzić sprawdzeniem znajomości
teorii i krótkim wprowadzeniem.

4. Gros czasu przeznaczyć na wyjaśnienie wątpliwości słuchaczy z zakresu rozpatrywanej problematyki.

PRZEBIEG ZAJĘCIA

1. Organizacja zajęcia 5'
- odwołując się do odbytych już zajęć taktycznych na szczeblu dywizji umiejscowić zajęcia na szczeblu pułku w całości ćwiczenia;
 - podać temat zajęć;
 - sprawdzić znajomość sytuacji taktycznej i zadania bojowego pułku.

2. Wpływ sytuacji taktycznej na metodę i kolejność pracy dowódcy pułku 5'

Wprowadzenie:

Praca dowódcy i sztabu nad przygotowaniem walki zależy od sytuacji, otrzymanego zadania i posiadanego czasu i może ona być prowadzona metodą równoległą lub metodą kolejnego przygotowania walki, a w niektórych wypadkach z uwzględnieniem obydwu tych metod.

Pytanie: Wykazać różnicę między metodą kolejnego a metodą równoległego przygotowania walki.

Odpowiedź: Zasadnicza różnica tkwi w tym, że w metodzie równoległego przygotowania walki podstawą do rozpoczęcia pracy jest wstępne zarządzenie bojowe wydane po zatwierdzeniu zamiaru. A w metodzie kolejnego planowania - rozkaz bojowy.

Pytanie: Co decyduje o wyborze jednej lub drugiej metody przygotowania walki.

Odpowiedź: O wyborze metody przygotowania walki decyduje czas jakim dysponuje dowódca pułku na przygotowanie walki.

Uwaga metodyczna:

Podać jaką metodą pracował będzie dowódca 20 pz, co o tym zdecydowało oraz wyjaśnić dlaczego przyjęto taką kolejność pracy dowódcy.

Pytanie: Jaka powinna być kolejność pracy dowódcy pułku po otrzymaniu zadania w metodzie równoległego przygotowania walki?

Odpowiedź - po otrzymaniu wstępnego zarządzenia bojowego dowódca pułku:

- analizuje zadanie;
- określa przedsięwzięcia, które należy niezwłocznie zrealizować w celu szybszego przygotowania pododdziałów do wykonania zadań;

- przeprowadza lub zatwierdza kalkulację czasu;
- daje wytyczne szefowi sztabu dotyczące zapoznania przez niego zastępców dowódcy, szefów rodzajów wojsk i służb, dowódców pododdziałów z zadaniem organizacji rozpoznania, rekonesansu oraz przygotowania niezbędnych danych do podjęcia decyzji;
- ocenia sytuację;
- określa zamiar walki, melduje go przełożonemu i zapoznaje z nim zastępców, szefów rodzajów wojsk i służb;
- wydaje wstępne zarządzenia bojowe oddziałom;
- po otrzymaniu rozkazu lub zarządzenia bojowego dowódca kończy podejmowanie decyzji z mapy;
- wydaje rozkaz bojowy i wytyczne do organizacji zabezpieczenia walki, dowodzenia i pracy wychowawczej i kontroli przygotowania pododdziałów do działań;
- wyjeżdża w teren, gdzie przeprowadza rekonesans, uściśla decyzję i zadania dla pododdziałów oraz organizuje między nimi współdziałanie (RWWL pkt 56).

Uwaga metodyczna: Wyjaśnić, jakie zmiany w kolejności pracy w stosunku do określonych w regulaminie przyjęto w pracy dowódcy 20 pz i dlaczego?

3. Praca dowódcy pułku nad wypracowaniem zamiaru walki 10'

Odwołując się do przerobionych już zajęć na ten temat na szczeblu dywizji, omówić uwarunkowania, jakie różnią proces podejmowania zamiaru między dowódcą dywizji a dowódcą 20 pz. Wyjaśnić co to jest zamiar walki, wynikiem jakiej pracy powinien on być.

Pytanie: Co dowódca określa w zamiarze walki do obrony?

Odpowiedź: W zamiarze walki do obrony dowódca określa:

- rejon głównego wysiłku obrony;
- wymagany stopień ogniowego porażenia nieprzyjaciela, cele i obiekty rażone w czasie podchodzenia nieprzyjaciela, rozwijania się i przechodzenia do ataku;
- sposoby odparcia natarcia i rozbicia nieprzyjaciela, który wdarł się w obronę, kierunki kontrataków;
- ugrupowanie bojowe, strukturę rejonu obrony pułku i kolejność jego rozbudowy inżynieryjnej.

Wyjaśnić, że aby sformułować zamiar dowódca musi przeprowadzić pracę myślową polegającą na:

- przeanalizowaniu otrzymanego zadania;
- dokonania kalkulacji czasu jakim dysponuje;
- dokonaniu oceny sytuacji.

Wnioski z przeprowadzonej analizy zadania i oceny sytuacji powinny dać odpowiedź na zagadnienia będące treścią zamiaru.

Pytanie: Co to jest analiza zadania?

Odpowiedź: Jest to element twórczej działalności dowódcy (oficerów sztabu, rodzajów wojsk i służb) podczas wypracowania decyzji, polegający na głębokim zrozumieniu otrzymanego do wykonania zadania w świetle zamiaru (decyzji) i celu realizowanego przez przełożonego i sąsiadów oraz ustaleniu sposobu wykonania zadań szczegółowych, zapewniających osiągnięcie celu końcowego walki (LWW str. 16).

Wyjaśnić, że analiza zadania jest procesem myślowym dowódcy, której sposób przeprowadzenia zależy od miejsca i sposobu otrzymania zadania bojowego, a ponadto od wykształcenia i nawyków dowódcy, stopnia szczegółowości zadania bojowego, sytuacji w jakiej znajdują się wojska itp.

W wyniku analizy zadania dowódca ma możliwość sprecyzowania wniosków co do:

- miejsca i roli oraz celu działania pułku w przyszłej walce;
- rejonu skupienia głównego wysiłku obrony oraz sposobu wykorzystania porażenia ogniowego realizowanego przez przełożonego na korzyść pułku;
- ugrupowania bojowego oraz kolejności realizowania poszczególnych zadań cząstkowych;
- podziału sił i środków do wykonania poszczególnych zadań;
- wpływu działania sąsiadów na wykonanie zadania pułku oraz zakres współdziałania z sąsiadami w poszczególnych zadaniach cząstkowych.

Wyjaśnić, iż wyciągnięte wnioski z analizy zadania stanowią treść zamiaru, które w wyniku dalszych czynności dowódcy będą potwierdzone lub korygowane.

Treść analizy zadania oraz wnioski końcowe zawiera zestaw materiałów do zajęcia nr 1/11.

Kalkulacja czasu stanowi podstawę organizacji pracy dowódcy, sztabu i działalności wojsk. Podstawą do planowania działalności sztabów i wojsk w ramach przygotowania obrony dają terminy określone w zadaniu. Są to czasy osiągnięcia gotowości bojowej, czas otrzymania zadania

bojowego, czas meldowania zamiaru (decyzji). Treść kalkulacji czasu prowadzona na szczeblu dywizji i pułku jest podobna, różnica tkwi jedynie w czasie i warunkach otrzymania zadania. (Przykładowe rozwiązanie kalkulacji czasu zawiera zestaw materiałów do zajęcia nr 11 a).

Ocena sytuacji

Pytanie: Co jest przedmiotem oceny sytuacji?

Odpowiedź: Przedmiotem oceny sytuacji jest:

- nieprzyjaciel;
- wojska własne;
- sąsiedzi;
- warunki terenowe;
- sytuacja skażeń promieniotwórczych;
- stan pogody, pory roku i doby.

Wyjaśnić, że ocena sytuacji prowadzona przez dowódcę pułku różni się od oceny sytuacji prowadzonej przez dowódcę dywizji jedynie zakresem rozpatrywanych problemów, np.: węższym rozpatrywaniem nieprzyjaciela ale większą szczegółowością oceny jego możliwości itp.

Przykładowe rozwiązanie oraz wnioski końcowe zawiera zestaw materiałów do zajęcia nr 1/11.

4. Istota podjęcia decyzji z mapy 10'

Wykładowca wskazuje, że po zameldowaniu zamiaru dowódca pułku:

- zapoznaje z zamiarem zastępców, szefów rodzajów wojsk i służb;
- wydaje wytyczne do przygotowania danych do podjęcia decyzji, organizacji rozpoznania oraz rekonesansu;
- kończy podejmowanie decyzji z mapy, w tym wysłuchuje meldunków oficerów sztabu.

Taki układ pracy jest specyficzny w konkretnej sytuacji, gdzie dowódca pułku zamiar walki podejmował na SD dywizji. Tu więc tkwić będzie różnica w pracy między dowódcą dywizji i pułku.

Pytanie: Co to jest decyzja dowódcy?

Odpowiedź: Jest to akt woli dowódcy, określający wybrany z wielu, jeden wariant sposobu przygotowania i przeprowadzenia walki zgodnie z zamiarem przełożonego i zapewniający wykonanie zadań przy jak najmniejszych stratach własnych.

Pytanie: Co dowódca pułku określa w decyzji?

- Odpowiedź:**
- zamiar walki;
 - zadania bojowe pododdziałów;
 - główne problemy współdziałania i zabezpieczenia bojowego;
 - sposób organizacji dowodzenia.

Ponadto określa główne zadania pracy wychowawczej (RWWL pkt 59).

OPRACOWANIE METODYCZNE ZAJĘCIA Nr 12 a

I. TEMAT: METODA I TREŚĆ PRACY DOWÓDCY PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO PO OTRZYMANIU ZADANIA PRZEJŚCIA DO OBRONY W DRUGIM RZUCIE DYWIZJI.

II. CEL: 1. Uczyć słuchaczy metod pracy dowódcy w czasie organizacji walki.
2. Zapoznać słuchaczy ze specyfiką pracy dowódcy pułku organizującego obronę w drugim rzucie dywizji.

III. CZAS: 1 godzina (45').

IV. METODA: Zajęcie grupowe.

V. MIEJSCE: Sala grupowa.

VI. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

1. Organizacja zajęcia 10'
2. Kolejność i treść pracy dowódcy po otrzymaniu zadania (wykazanie podobieństw i różnic między pracą dowódcy 20 i 14 pz) 5'
3. Sposób pracy dowódcy pułku podczas podejmowania zamiaru .. 10'
4. Podjęcie decyzji 5'
5. Postawienie zadań bojowych. Praca w terenie 10'
6. Omówienie zajęcia 5'

VII. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

a/ organizacyjne

1. Słuchacze do zajęć przygotowują się na podstawie założenia taktycznego, decyzji dowódcy 14 pz wyrażonej na mapie, zbioru materiałów dydaktycznych do zajęcia nr 12 a.
2. Zajęcia poprzedzić instruktażem, w czasie którego:
 - określić zakres i sposób przygotowania się słuchaczy do zajęcia;
 - nakazać przestudiować literaturę przedmiotu (wykaz w zbiorze materiałów dydaktycznych do zajęcia nr 12 a);
 - polecić przygotować się do dyskusji na temat współzależności między kolejnością i treścią pracy dowódcy a sytuacją w jakiej pułk otrzymuje zadanie.

b/ metodyczne

1. Przed przystąpieniem do zajęć sprawdzić znajomość założenia, a głównie zadania pułku.
2. Kolejność i treść pracy dowódcy pułku rozpatrzyć drogą dyskusji ze słuchaczami.
3. Każde zagadnienie poprzedzić krótkim wprowadzeniem.
4. Czas przeznaczony na poszczególne zagadnienia wykorzystać głównie na wyjaśnienie wątpliwości słuchaczy z zakresu rozpatrywanej problematyki.

PRZEBIEG ZAJĘCIA

1. Organizacja zajęcia 10'
 - podać temat zajęcia;
 - sprawdzić znajomość założenia oraz teorii problemu;
 - dokonać wprowadzenia do zajęcia.
2. Kolejność i treść pracy dowódcy po otrzymaniu zadania 5'

Na podstawie znajomości założenia, w drodze dyskusji ze słuchaczami wykazać zależność kolejności i treści pracy dowódcy od sytuacji w jakiej pułk otrzymał zadanie. Porównać sytuację, w jakiej otrzymał zadanie dowódca 20 pz (zajęcie nr 11 a) i 14 pz.

Odwołując się do sytuacji o 14.10 2.10 podkreślić złożoność sytuacji oraz wskazać jakie problemy do rozwiązania ma w tej sytuacji dowódca 14 pz.
3. Sposób pracy dowódcy podczas podejmowania zamiaru 10'

We wprowadzeniu do zagadnienia sprawdzić znajomość teorii problemu.

Pytanie: Co dowódca musi rozpatrzyć, aby mógł podjąć zamiar walki?

Odpowiedź: Aby podjąć zamiar walki dowódca musi:

 - przeanalizować otrzymane zadanie;
 - wszechstronnie ocenić sytuację.

Wnioski jakie uzyska z tej pracy powinny umożliwić dowódcy określenie zamiaru walki.

Pytanie: Co dowódca powinien zrozumieć w wyniku analizy zadania?

Odpowiedź: W trakcie analizy zadania dowódca powinien zrozumieć:

 - cel przyszłych działań;
 - zamiar przełożonego, a szczególnie sposób i kolejność rozbicia nieprzyjaciela;
 - obiekty niszczone i obezwładnione w rejonie obrony pułku środkami przełożonego;

- zadanie;
- miejsce w ugrupowaniu bojowym;
- rolę pułku w walce;
- zadania sąsiadów oraz sposób i zakres współdziałania z nimi;
- czas gotowości do wykonania zadania.

Wyznaczyć oficera, który przedstawi wnioski z analizy zadania (zestaw materiałów dydaktycznych do zajęcia nr 12 a).

Wyjaśnić, że wnioski z analizy zadania w zależności od sytuacji mogą dotyczyć również innych zagadnień, np. organizacyjnych, czasowych itp.

Pytanie: Jakie przedsięwzięcia dowódca powinien wykonać po analizie zadania?

Odpowiedź:

- sporządzić lub zatwierdzić kalkulację czasu;
- określić i przekazać przedsięwzięcia do niezwłocznego wykonania w celu szybszego przygotowania pododdziałów do oczekującego ich zadania;
- wydać wytyczne szefowi sztabu w zakresie zapoznania zastępców i szefów rodzajów wojsk z zadaniem, przygotowania danych niezbędnych do podjęcia decyzji, organizacji rozpoznania i rekonesansu;
- przeprowadzić ocenę sytuacji.

Odwołując się do proponowanego rozwiązania wyjaśnić wątpliwość co do rozpatrywanej problematyki.

Wyjaśnić, że metodą postępowania przy ocenie sytuacji może być inna od zaproponowanej lecz zawsze powinna doprowadzić do uzyskania wniosków umożliwiających podjęcie zamiaru.

Wyjaśnić ewentualne wątpliwości wynikłe przy studiowaniu literatury przedmiotu i przykładowego rozwiązania.

4. Podjęcie decyzji 5'

Wyjaśnić, że w każdej sytuacji jaka zaistnieje na polu walki, może być kilka możliwych wariantów decyzji, to jej podjęcie w ostatecznym wyniku sprowadza się do wyboru najlepszego, najkorzystniejszego wariantu, zbliżonego do optymalnego.

Wybór takiego wariantu decyzji zależy od przygotowania dowódcy, jego doświadczenia i umiejętności posługiwania się naukowymi metodami myślenia. Potrzeba znajomości tych metod wynika z potrzeby i konieczności dokonywania oceny często sprzecznych informacji o sytuacji w stosunkowo krótkim czasie. Część nieodzownych informacji może brakować,

niektóre mogą okazać się fałszywe. Zatem, przyjęcie uzasadnionej decyzji możliwe jest tylko na podstawie wnikliwych analiz i ocen, choć proces myślowy z tym związany może być różny.

W wyniku dotychczasowej pracy dowódca określił zamiar walki będący podstawą decyzji dowódcy.

Pytanie: Jakie przedsięwzięcia musi wykonać jeszcze dowódca, aby zakończyć podejmowanie decyzji?

Odpowiedź:

- określić zadania bojowe;
- określić główne problemy współdziałania i zabezpieczenia bojowego;
- organizację dowodzenia.

Przykładowe rozwiązanie zawiera zbiór materiałów dydaktycznych.

Wyjaśnić, skąd dowódca czerpie dane dotyczące zadań bojowych pododdziałów, wskazując na znaczącą rolę w tym zakresie meldunków-proponycji składanych przez szefów rodzajów wojsk i służb oraz przyjęty już zamiar walki.

5. Postawienie zadań bojowych. Praca w terenie 10'

Po podjęciu decyzji dowódca powinien postawić zadania bojowe. Formą przekazania zadań bojowych może być rozkaz bojowy lub zarządzenie bojowe. W razie konieczności wyjaśnić różnicę między tymi formami przekazania zadań bojowych.

Dalsza część pracy dowódcy powinna odbyć się w terenie (o ile pozwalają na to warunki).

Pytanie: W jakim celu dowódca wyjeżdża w teren?

Odpowiedź: W celu skonfrontowania podjętej decyzji z mapy z warunkami terenowymi, udokładnienia w terenie zadań bojowych, zorganizowania współdziałania (przeważnie na zaslęg widoczności), określenia miejsca i sposobu realizacji zadań zabezpieczenia bojowego.

Wyjaśnić ewentualne wątpliwości wynikłe w trakcie studiowania literatury i zestawu materiałów do zajęcia.

6. Omówienie zajęcia 5'

- Omówić różnice w pracy dowódców 20 i 14 pz wynikłe z różnej sytuacji w momencie otrzymywania zadania bojowego.
- Ocenic przygotowanie słuchaczy do zajęć.
- Podać termin i temat kolejnych zajęć.

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK
ZAKŁADU DZIAŁAŃ BOJOWYCH PUŁKU

/-/ ppłk dypl. Witold LIDWA

/-/ płk dypl. Józef PAJĄK

OPRACOWANIE METODYCZNE ZAJĘCIA Nr 13 a

I. TEMAT: METODA I TREŚĆ PRACY DOWÓDCY PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO W CZASIE WALKI O UTRZYMANIE PIERWSZEJ POZYCJI I WYKONANIE KONTRATAKU.

II. CEL: Uczyć słuchaczy:

1. Metod pracy dowódcy pułku podczas kierowania walką.
2. Umiejętnego wykorzystania terenu do organizacji obrony w głębi i wykonania kontrataku.

III. CZAS: 1 godzina (45') poprzedzona dwugodzinnym samokształceniem.

IV. METODA: Zajęcia grupowe.

V. MIEJSCE: Teren (wzg. 206,3 /9450/).

VI. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

1. Organizacja zajęcia	10'
2. Wysłuchanie meldunku dowódcy i bzmot	5'
3. Ocena sytuacji	10'
4. Zameldowanie zamiaru	5'
5. Sprecyzowanie zadań bojowych i zorganizowanie współ- działania	10'
6. Omówienie zajęcia	5'

VII. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNE I METODYCZNE

a/ organizacyjne

1. Słuchacze przygotowują się na podstawie założenia taktycznego nr 2, położenia wojsk o 8.30 3.10, zbioru materiałów dydaktycznych do zajęcia nr 13 a.
2. Zajęcia poprzedzić instruktażem w czasie którego nakazać:
 - przestudiować wymienione w pkt. 1 materiały oraz literaturę przedmiotu (wykaz w zbiorze materiałów dydaktycznych do zajęcia nr 13a);
 - przygotować się do dyskusji na temat metod pracy dowódcy pułku w czasie kierowania walką;
 - przygotować mapy do pracy w terenie.

b/ metodyczne

1. Każde zagadnienie poprzedzić sprawdzianem znajomości teorii problemu i krótkim wprowadzeniem.

2. Przed przystąpieniem do zajęć wydzielić czas na zorientowanie się w terenie oraz umiejscowienie w nim sytuacji taktycznej.

3. Rozpatrywać problemy głównie przez dyskusję ze słuchaczami, fragmenty rozwiązań prezentować osobiście.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Organizacja zajęcia 10'

- Przyjęcie meldunku.
- Wydzielenie czasu na osobiste przygotowanie się słuchaczy do pracy w terenie.
- Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęcia.

2. Wysłuchanie meldunku dowódcy 1 bzmot 5'

- Dokonać krótkiego wprowadzenia wyjaśniając potrzebę wyjazdu dowódcy pułku do dowódcy 1 bzmot. W dyskusji ze słuchaczami ustalić kolejność i treść pracy dowódcy po przyjeździe do dowódcy 1 bzmot.

Pytanie: Co powinien zawierać meldunek dowódcy batalionu składany przybyłemu dowódcy pułku?

Odpowiedź: Meldunek dowódcy batalionu powinien obejmować:

- stopień realizacji postawionego zadania;
- położenie pododdziałów batalionu i działanie nieprzyjaciela;
- straty i stan zapasów środków materiałowych;
- zamiar dalszych działań;
- prośby.

Wyznaczyć oficera, który w roli dowódcy 1 bzmot złoży meldunek o sytuacji w 1 bzmot (treść w zbiorze materiałów dydaktycznych do zajęcia nr 13 a).

3. Ocena sytuacji 10'

Wyjaśnić na czym polega kierowanie walką pododdziałów w toku działań bojowych.

Omówić na czym polega ocena sytuacji prowadzona w dynamice walki.

Pytanie: Co dowódca pułku rozpatruje oceniając sytuację?

Odpowiedź:

- położenie i możliwości dalszego działania nieprzyjaciela;
- położenie wojsk własnych;
- położenie sąsiadów;
- warunki terenowe i inne mające wpływ na realizację zadania.

Wyjaśnić, że oceniając sytuację dowódca określa jak zaistniała sytuacja wpływa na realizowaną decyzję. Wynikiem oceny sytuacji powinno być wyjaśnienie jak dalej mają działać siły i środki pułku aby zapo-

biec niekorzystnemu rozwojowi sytuacji lub doprowadzić do odniesienia zwycięstwa nad nieprzyjacielem.

Ocenę sytuacji dowódca może prowadzić osobiście, gdy w pełni zna sytuację i położenie wszystkich elementów ugrupowania bojowego lub korzystać z pomocy niektórych oficerów sztabu i szefów rodzajów wojsk i służb zadając im krótkie pytania. W każdej jednak sytuacji praca musi być krótka by dać czas pododdziałom na realizację postawionych zadań.

Wyjaśnić, że ocena sytuacji to proces myślowy dowódcy trwający ciągle bez wydzielania w tym celu specjalnego czasu.

W drodze dyskusji ze słuchaczami wyjaśnić niezrozumiałe zagadnienia.

4. Zameldowanie zamiaru 5'

Wskazać, że w toku walki mogą zaistnieć sytuacje, w których dowódca pułku zmuszony będzie uzyskać zgodę przełożonego na realizację owego zamiaru. Będzie to miało miejsce np. wtedy, gdy będzie chciał użyć swój drugi rzut lub wytworzona sytuacja zmusi dowódcę pułku do działania, które nie będzie logiczną konsekwencją wcześniej podjętej decyzji.

W drodze dyskusji ze słuchaczami wykazać różnicę w treści zamiaru meldowanego w trakcie planowania walki i dynamiki walki.

Wyznaczyć słuchacza, który w roli dowódcy pułku zamelduje zamiar walki z położenia o 8.30. (treść w zbiorze materiałów dydaktycznych do zajęcia nr 13 a).

5. Sprecyzowanie zadań bojowych i zorganizowanie współdziałania 10'

Wyjaśnić, że stosownie do podjętej decyzji dowódca pułku będąc w terenie musi sprecyzować zadania bojowe batalionowi wykonującemu kontratak oraz tym elementom ugrupowania bojowego pułku, które będą wykonywały zadania na korzyść wykonującego kontratak i bzmot. W wypadku gdy kontratak wykonywany jest z planowanej rubieży, a zadanie do wykonania przez kontratak nie uległo zmianie wówczas wystarczy ustalonym w czasie współdziałania sygnałem uruchomić porządane działanie batalionu. W innym wypadku należy ponownie sprecyzować zadanie. Współdziałanie na korzyść wykonującego kontratak powinno być zorganizowane wcześniej w trakcie organizowania walki. Gdy sytuacja jaka wytworzyła się przed wykonaniem kontrataku odbiega od przewidywanej, wówczas współdziałanie należy udokładnić. Polega to na skorelowaniu zadań realizowanych przez poszczególne pododdziały i elementy ugrupowania bojowego poprzez okre-

ślenie terminów realizacji poszczególnych zadań, ustalenie jednolitych sygnałów itp. Może być organizowane po postawieniu zadań bojowych lub też przekazane w zadaniu.

Wyznaczyć słuchacza, który praktycznie w terenie sprecyzuje zadanie bojowe i bzmot.

6. Omówienie zajęcia 5

1. Przypomnieć sytuację taktyczną i główny problem rozpatrywany podczas zajęcia.
2. Wyjaśnić niezrozumiałe zagadnienie.
3. Ocenić przygotowanie słuchaczy do zajęcia.

IV. METODA: Zajęcia grupowe.

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK

ZAKŁADU DZIAŁAŃ BOJOWYCH PUŁKU

/-/ ppłk dypl. Witold LIDWA

/-/ płk dypl. Józef PAJĄK

VI. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PRACIA CZASU:

1. Określenie kolejności i zakresu pracy dowódcy w zadaniach bojowych
2. Ocena sytuacji
3. Rozpoznanie
4. Rozpoznanie
5. Pracy dowódcy
6. Dowódca

VII. PRZYKŁADY ORGANIZACYJNE I METODYCZNE

1. Schemat organizacji dowództwa
2. Organizacja dowództwa
3. Organizacja dowództwa
4. Organizacja dowództwa
5. Organizacja dowództwa
6. Organizacja dowództwa
7. Organizacja dowództwa
8. Organizacja dowództwa
9. Organizacja dowództwa
10. Organizacja dowództwa

1. Organizacja dowództwa
2. Organizacja dowództwa
3. Organizacja dowództwa
4. Organizacja dowództwa
5. Organizacja dowództwa
6. Organizacja dowództwa
7. Organizacja dowództwa
8. Organizacja dowództwa
9. Organizacja dowództwa
10. Organizacja dowództwa

OPRACOWANIE METODYCZNE ZAJĘCIA Nr 13 c

I. TEMAT: METODA I TREŚĆ PRACY DOWÓDCY PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO W CZASIE WALKI O UTRZYMANIE DRUGIEJ POZYCJI.

II. CEL: Uczyć słuchaczy:

- Metod pracy dowódcy pułku podczas kierowania walką w głębi obrony;
- samodzielnej pracy w terenie;
- zwięzłego prezentowania meldunków i innych rozwiązań.

III. CZAS: 2 godziny lekcyjne (2 x 45').

IV. METODA: Zajęcie grupowe.

V. MIEJSCE: Teren.

VI. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

1. Organizacja zajęcia	15'
2. Określenie kolejności i metody pracy dowódcy w zaistniałej sytuacji	10'
3. Ocena sytuacji	30'
4. Meldowanie decyzji	10'
5. Precyzowanie zadań bojowych oraz uściślenie współdziałania .	15'
6. Omówienie zajęcia	10'

VII. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNE I METODYCZNE

a/ organizacyjne

1. Słuchacze do zajęć przygotowują się na podstawie założenia taktycznego nr 3 i mapy z sytuacją o 11.00 3.10 wraz z propozycją decyzji, w zestawie materiałów do zajęcia nr 13 c, literatury zalecanej do studiowania.

2. Zajęcia poprzedzić instruktażem, w czasie którego:

- określić zakres i sposób przygotowania się słuchaczy do zajęcia;
- nakazać przestudiować literaturę dotyczącą rozpatrywanej problematyki (wykaz literatury zawarty jest w zbiorze materiałów dydaktycznych do zajęcia nr 13 c);
- przedstawić przebieg zajęcia oraz określić rolę słuchaczy.

b/ metodyczne

1. Przed przystąpieniem do zajęcia wydzielić czas na zorientowanie się w terenie oraz umiejscowienie w nim sytuacji taktycznej. Sprawdzić znajomość założenia oraz zasad teoretycznych dotyczących rozpatrywanego problemu.

2. Osobiście wprowadzić w sytuację taktyczną.

3. Każde zagadnienie poprzedzić sprawdzianem znajomości teorii i krótkim wprowadzeniem.

4. Przerobione zagadnienie podsumować zwracając uwagę na istotę problemu, wskazując na podobieństwa i różnice w pracy dowódcy w przerobionych dotychczas zajęciach.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Punkt pracy

1. Organizacja zajęcia 15'

- Przyjęcie meldunku.

- Wydzielenie czasu na indywidualną orientację topograficzną i taktyczną.

- Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęcia.

2. Określenie kolejności i metody pracy dowódcy w sytuacji o 11.00 3.10 10'

- Osobiście wprowadzić w sytuację taktyczną przypominając przebieg walki pułku.

- W drodze dyskusji ze słuchaczami ustalić kolejność i sposób pracy dowódcy pułku, prezentując inną niż w materiałach do studiowania możliwą drogę postępowania dowódcy. Porównać pracę dowódcy w sytuacji o 8.30 3.10. z proponowaną kolejnością pracy w sytuacji o 11.00 3.10.

- W podsumowaniu określić wpływ sytuacji taktycznej na kolejność pracy dowódcy.

3. Ocena sytuacji 30'

- Wykładowca przypomina na czym polega ocena sytuacji prowadzona w czasie trwania walki wskazując na rolę oficerów sztabu, szefów rodzajów wojsk i służb oraz osobistą rolę dowódcy pułku.

Pytanie: Jaką treść powinien zawierać meldunek starszego oficera operacyjnego składany dowódcy pułku w toku działań bojowych.

Odpowiedź:

- stopień wykonania przez pułk uprzednio otrzymanego zadania oraz charakter działania, położenie, stan i gotowość poszczególnych pododdziałów;

- charakter działań i położenie sąsiadów;

- przedsięwzięcia, które należy wykonać w celu poprawy zaistniałej sytuacji.

5. Precyzowanie zadań bojowych oraz uściślenie współdziałania 15'

We wprowadzeniu do zagadnienia wyjaśnić, że po zaakceptowaniu decyzji przez dowódcę dywizji, dowódca powinien sprecyzować zadania bojowe pododdziałom oraz uściślić lub zorganizować współdziałanie. Biorąc pod uwagę to, że zadania musi przekazywać przez techniczne środki łączności lub wysyłanych w tym celu oficerów sztabu, nie będzie organizował oddzielnie współdziałania. Elementy współdziałania zawierać powinny przekazywane zadania bojowe.

Treść przekazywanych zadań bojowych w trakcie trwania walki zależy będzie od zaistniałej sytuacji i potrzeb. Niektóre pododdziały (elementy ugrupowania bojowego), otrzymać muszą pełne zadania, inne natomiast sygnał ustalony w czasie współdziałania.

Wyznaczyć oficera, który w roli dowódcy pułku sprecyzuje zadania bojowe wraz z elementami współdziałania (treść zadań - zbiór materiałów dydaktycznych do zajęcia nr 13 c).

W podsumowaniu zagadnienia wskazać na różnice w treści zadań bojowych stawianych w rozkazie bojowym i w trakcie prowadzenia walki.

6. Omówienie zajęcia 10'

1/ Zwrócić uwagę na główny problem zajęcia.

2/ Wyjaśnić niezrozumiałe zagadnienia.

3/ Wskazać jaką problematykę rozwiązywać będą słuchacze w czasie zajęć z taktyki ogólnej w innych ćwiczeniach.

4/ Podsumować zajęcia.

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ
KJEROWNIK
ZAKŁADU DZIAŁAŃ BOJOWYCH PUŁKU

/-/ ppłk dypl. Witold LIDWA

/-/ płk dypl. Józef PAJĄK

Wydrukowano w 5 egz.

Egz. nr 1-5 - Bibl.Nauk.DZS

Wyk. ppłk Lidwa

Druk MK

Druk AON nr pf 213/pf991/WW

Kor. JG

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

ZATWIERDZAM
SZEFE KATEDRY TAKTYKI OGÓLNEJ

Egz.nr ...

/-/ płk dypl. Witold WÓJCIK

Dla nauczycieli akademickich
i słuchaczy

ZBIÓR MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH DO ZAJĘCIA Nr 11 a Z TAKTYKI OGÓLNEJ
W ĆWICZENIU WPROWADZAJĄCYM NA TEMAT: PLANOWANIE, ORGANIZACJA I
PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ DZ/pz/ W OBRONIE

Zajęcie nr 11 a: Metoda i treść pracy dowódcy pułku zmechanizowanego
po otrzymaniu zadania do obrony w pierwszym rzucie
dywizji

Wprowadzenie

Ogólną charakterystykę metod pracy dowódcy nad wypracowaniem decyzji prezentują materiały do zajęcia nr 1 z taktyki ogólnej na szczeblu DZ oraz materiały z katedry dowodzenia. Podobnie jak dowódca 9 DZ tak i dowódca 20 pu pracował będzie metodą równoległego przygotowania walki. Różnica tkwić będzie jedynie w kolejności pracy. Wynika to z położenia w jakim znalazł się 20 pu oraz czasu jakim dysponuje dowódca na wypracowanie i zameldowanie zamiaru dowódcy 9 DZ.

Dlatego przyjęto, że dowódca z grupą operacyjną podejmował będzie zamiar na stanowisku dowodzenia 9 DZ korzystając z pomocy oficerów sztabu z nim obecnych jak i oficerów sztabu dywizji. Po zameldowaniu zamiaru powróci na stanowisko dowodzenia gdzie kontynuował będzie pracę nad podjęciem decyzji. Pułk jest w trakcie marszu do wyznaczonej rubieży i nie ma konieczności określenia przedsięwzięć do niezwłocznej realizacji przez pododdziały a wytyczne dotyczące:

- zapoznania z zadaniem;
- organizacji rozpoznania;
- organizacji rekonesansu;
- przygotowania danych do podjęcia decyzji dowódca przekaze po powrocie na stanowisko dowodzenia.

Rozwiązanie takie umożliwi zapoznanie oficerów sztabu nie tylko z zadaniem ale również z zamiarem dowódcy pułku stanowiącym podstawę do rozpoczęcia przez nich pracy.

Sposób analizy zadania - opis drogi postępowania

Droga postępowania podczas analizy zadania opisana w zbiorze materiałów dydaktycznych do zajęcia nr 1 na szczeblu dywizji niczym nie odbiega od drogi postępowania dowódcy pułku. Przyjąć więc należy że dowódca pułku analizę zadania prowadzi analogicznie jak dowódca dywizji.

Sposób analizy zadania - proponowane rozwiązanie

Z zamiaru dowódcy dywizji wynika, że celem obrony dywizji jest załamanie natarcia podchodzących z głębi odwodów nieprzyjaciela i utrzymanie opanowanej w wyniku przeciwuderzenia rubieży.

Cel ten dowódca zamierza realizować następująco:

Obroną dwóch pułków w pierwszym rzucie na dwóch pozycjach obrony załamać natarcie nieprzyjaciela i nie dopuścić do przerwania się go w kierunku CEGŁÓW, KORYTMICA. Drugim rzutem zamierza wykonać kontratak lub obsadzić dwie rubieże ogniowe. Taka koncepcja walki wskazuje, że natarcie nieprzyjaciela powinno być załamane na pierwszej a w ostateczności drugiej pozycji obrony. Rejon skupienia głównego wysiłku obrony dywizji w rejonie obrony 20 pz wskazuje, że od wykonania zadania przez pułk zależeć będzie wykonanie zadania przez dywizję. 20 pz organizował będzie obronę w pierwszym rzucie w rejonie głównego wysiłku obrony dywizji. Potrzeba załamania natarcia nieprzyjaciela w ramach pierwszej pozycji oraz nakazana szerokość rejonu obrony sugeruje, że do pierwszego rzutu należy użyć trzech batalionów, w tym w nakazanym rejonie głównego wysiłku obrony mieć batalion czołgów.

Ostateczną rubieżą obrony zapewniającą realizację zamiaru dowódcy dywizji jest rubież: pkt 172,8 HELENÓW. Wynika stąd, że powinienem posiadać silny drugi rzut zdolny o utrzymania nakazanej rubieży. Tam też należy zorganizować drugą pozycję obrony. Wyznaczony przedni skraj obrony 20 pz opanowany jest przez 14 pz, a organizowana przez niego pozycja przednia ułatwi rozbudowę inżynierską rejonu obrony pułku. Obronę pułk ma zająć do 16.00. Czasu wydaję się być wystarczająco tym bardziej, że pułk jest w marszu do określonej przez dowódcę dywizji rubieży. Muszę jednak najpóźniej do 15.00 przekazać pododdziałom pierwszego rzutu wstępne zarządzenia bojowe, aby w wyznaczonym czasie do 18.00 mogły zorganizować system ognia.

Na prawo organizuje obronę 15 pz. Utrzymanie przez niego rejonu obrony osłaniać będzie nasze prawe skrzydło lecz w wypadku niepowodzenia zaistnieje groźba uderzenia na tyły pierwszej pozycji. Należy zorganizować z nim współdziałanie i przewidzieć na prawym skrzydle obrony rubież ogniową drugorzutowego batalionu oraz rubież OPpanc.

Na lewo 5 pz z 15 DZ nie dopuszcza do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku MROZY, SUCHA NW. Współdziałanie z nim należy uzgodnić szczególnie w czasie walki o utrzymanie pierwszej pozycji obrony.

Wnioski końcowe

1. Pułk walczył będzie w pierwszym rzucie dywizji w rejonie głównego jej wysiłku.
2. Do pierwszego rzutu przewidzieć trzy bataliony, w tym batalion czołgów.
3. W drugim rzucie posiadać bcz w rozbudowanym rejonie obrony z możliwością obsadzania rubieży ogniowych.
4. Współdziałać z 15 i 5 pz z 15 DZ.
5. Przewidzieć rubieże ogniowe bcz i OPpanc na prawym skrzydle obrony pułku.

Sposób kalkulacji czasu - opis drogi postępowania

Kalkulacja czasu polega na podzieleniu czasu, którym dysponuje pułk na poszczególne przedsięwzięcia dotyczące opracowania decyzji oraz przygotowania podległych wojsk do wykonania zadania. Przeprowadza ją dowódca osobiście w czasie analizy zadania lub zleca jej opracowanie szefowi sztabu pułku. Podstawą do sporządzenia kalkulacji czasu są terminy jakie określił przełożony w zadaniu, a więc: czas otrzymania zadania bojowego, czas osiągnięcia gotowości do działań, czas meldowania zamiaru /decyzji/, czas gotowości systemu ognia itp. Dzieląc czas na poszczególne przedsięwzięcia pamiętać należy, aby 2/3 dysponowanego czasu przeznaczyć podwładnym, a wyznaczone terminy były realne uwzględniające możliwości ludzi i sprzętu.

Sposób kalkulacji czasu - proponowane rozwiązanie

Przyjęcie zadania bojowego /wstępne zarządzenie bojowe/ - 13.30
2.10.

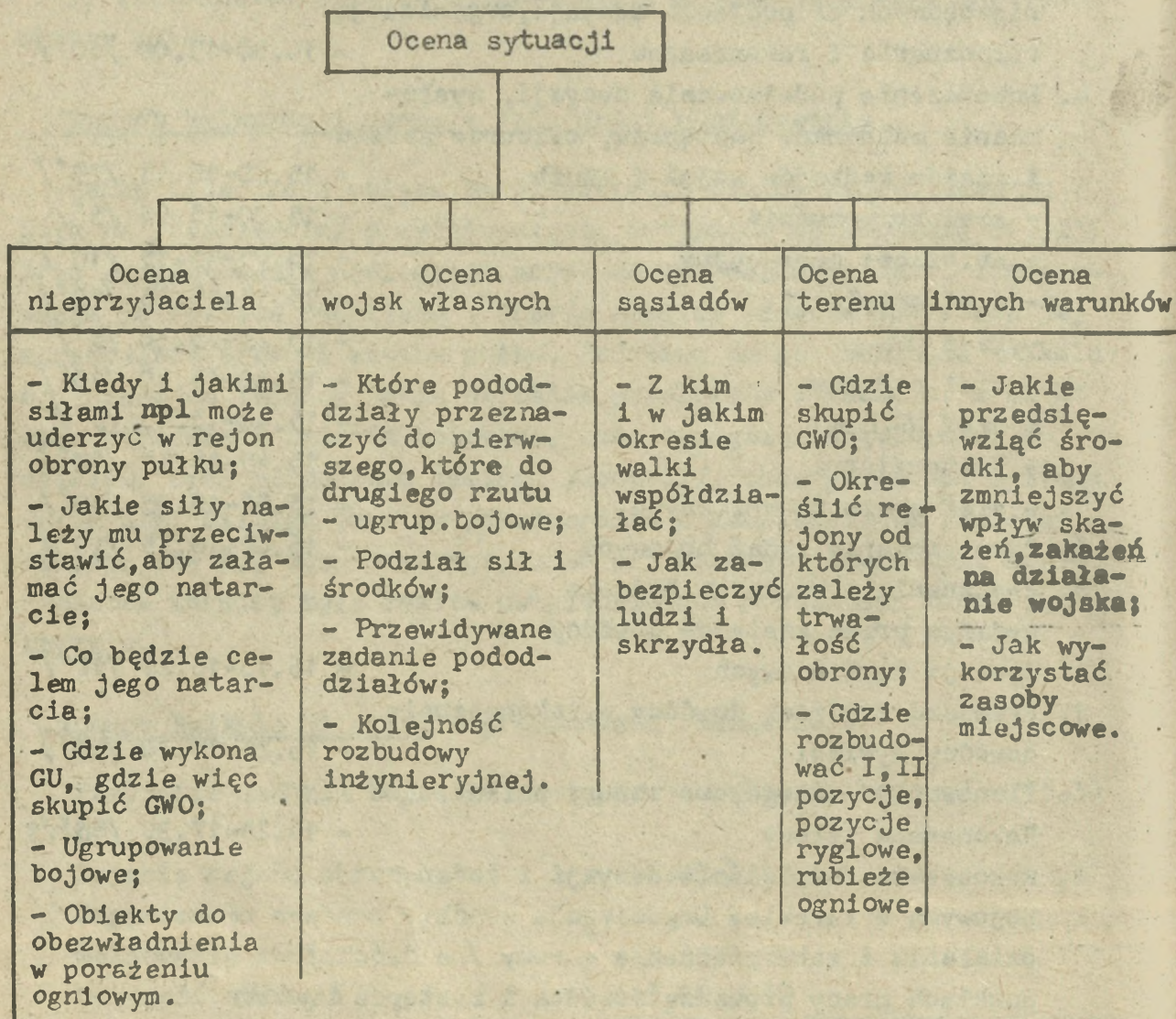
Zajęcie rejonu obrony	-	16.00	2.10
Organizacja systemu ognia	-	18.00	2.10
Meldowanie zamiaru	-	13.50	2.10
Gotowość obrony	-	5.00	3.10

Na przygotowanie obrony pułk ma 15 godzin 30 minut, z tego czasu dziennego 4 godziny 30 minut.

1. Na dotychczasową pracę /analiza zadania, ocena sytuacji, zameldowanie zamiaru i powrót na SD/ zużyłem - 60'
2. Zapoznanie dowódców z zamiarem oraz wydanie im wstępnych zarządzeń bojowych - 14.30-14.50 /20'/
W tym czasie starszy oficer operacyjny zapozna sztab z zadaniem i zamiarem dowódcy pułku oraz wyda przywlezione zarządzenia szefów rodzajów wojsk i służb dywizji.
3. Wydanie wytycznych do przygotowania danych niezbędnych do podjęcia decyzji, organizacji rozpoznania i rekonesansu - 14.50-15.00 /10'/
4. Dokończenie podejmowania decyzji, wysłuchanie meldunków zastępców, oficerów sztabu i szefów rodzajów wojsk i służb - 15.00-16.15 /75'/
 - szef rozpoznania - 15.00-15.05 /5'/
 - st.oficer operacyjny - 15.05-15.15 /10'/
 - szef artylerii - 15.15-15.25 /10'/
 - szef OPL - 15.25-15.30 /5'/
 - szef saperów - 15.30-15.40 /10'/
 - szef OPChem - 15.40-15.45 /5'/
 - kwatermistrz - 15.45-15.55 /10'/
 - szef służb technicznych - 15.55-16.05 /10'/
5. Sprecyzowanie zadań bojowych - 16.05-16.15 /10'/
6. Zapoznanie z rozkazem bojowym wydanym przez zastępcę dowódcy dywizji ds.liniowych - 16.15-16.25 /10'/
7. Przejazd i udział dowódcy w rekonesansie dowódcy dywizji - 16.25-17.30 /65'/
 - Planowanie szczegółowe obrony pułku.
 - Rekonesans tyłowy - 16.25-17.30 /65'/
8. Rekonesans. Uściślenie decyzji i zadań bojowych w terenie. Organizacja współdziałania i zabezpieczenia obrony /na dwóch punktach pracy prowadzą dowódca i zastępca dowódcy ds.liniowych/ - 17.30-18.00
9. Zatwierdzanie planów użycia rodzajów wojsk - 18.00-19.45 /105'/
10. Organizacja współdziałania na SD pułku - 22.30-24.00
11. Kontrola i udzielanie pomocy od 24.00.

Sposób oceny sytuacji - opis drogi postępowania

Droga postępowania podczas oceny sytuacji opisana została w zbiorze materiałów dydaktycznych do zajęcia nr 1 z taktyki ogólnej na szczeblu dywizji i nie odbiega ona od drogi postępowania dowódcy pułku przystępującego do oceny sytuacji. Węższy jest nieco zakres rozpatrywanych problemów szczególnie w zakresie oceny nieprzyjaciela.

Sposób oceny sytuacji - proponowane rozwiązanie

a/ Ocena nieprzyjaciela:

Przed frontem dywizji walczą częściowo rozbite oddziały 5 DPanc mając zaangażowane w walce z oddziałami dywizji 14 i 15 BPanc. 13 BZ wyprowadzana jest w rejon DUCHNÓW, WIĄZOWNA, POGORZEL z prawdopodobnym zamiarem odtworzenia odwodu dywizji. Siłami będącymi w styczności z 9 DZ nieprzyjaciel dąży do załamania wykonywanego przez dywizję przeciwuderzenia, opanowania dogodnej rubieży z której rano 3.11 mogą przejść do natarcia zasadnicze siły 2 KA prawdopodobnie w kierunku FILAWA, STARA WIEŚ. W pierwszym rzucie może użyć 4 DZ i 10 DPanc. Z aktualnego położenia tych sił wynika, że na rejon obrony 20 pz nacierać będą zasadnicze siły 10 DPanc, która w pierwszym rzucie może mieć dwie brygady pancerne. Przyjmując, że każda z brygad użyje do pierwszego rzutu 3 bataliony, to na rejon obrony pułku nacierać może do 6 batalionów z 10 DPanc oraz na drugim kierunku 1-2 bataliony z odwodu 5 DPanc i sił będących w styczności. Wynika z tego że pułk walczył będzie z siłami do 7-8 batalionów z tego połowa to bataliony czołgów. Aby skutecznie przeciwstawić się tym siłom powinienem posiadać w pierwszym rzucie przynajmniej 3 bataliony^{1/}.

Z dostępności terenu wynika, że główne uderzenie nieprzyjaciel wykona w kierunku CEGLÓW, ROGUSZYN, a więc w lewe skrzydło obrony pułku tam też muszą mieć najsilniejszą obronę.

Po rozbiciu pierwszej pozycji nieprzyjaciel może wprowadzić kolejne 2-3 bataliony stąd wynika potrzeba rozbudowy drugiej pozycji obrony. Aby móc skutecznie oddziaływać na przebieg walki obronnej powinienem posiadać manewrowy drugi rzut, który przewidzieć do walki z rubieży ogniowych, wykonania kontrataku lub obsadzenia drugiej pozycji obrony.

1/ 3 bataliony x 27 środków ppanc x 1,75 = 157 środków x 9 npl może posiadać do 310 środków opancerzonych
310 : 157 ≈ 2:1 co daje 90% pewność załamania natarcia nieprzyjaciela.

Wnioski końcowe:

1. Nieprzyjaciel przejdzie do obrony. prawdopodobnie rano 3.11.
2. Główne uderzenie wykonać może w kierunku CEGŁÓW, ROGUSZYN.
3. Główny wysiłek obrony skupić należy w rejonie WISNIEW, pîn. KALUSZYN, WIERZBNO.
4. Na pierwszej pozycji obrony posiadać trzy bataliony.
5. W drugim rzucie mieć siły batalionu zdolne do działań manewrowych.

b/ Ocena wojsk własnych

Pułk jest w trakcie marszu do wyznaczonej rubieży WĄSY, ZIMNOWODA, KAMIONKA i. do 13.30 może 1,2 bzmot osiągnąć tą rubież. 1 bcz ma zaangażowane w walce główne siły i użycie go do obrony w pierwszym rzucie. W czasie 2-3 godzin jest niemożliwe. Należy więc po zakończeniu walki i uzupełnieniu amunicji przeznaczyć go do drugiego rzutu. 2 bcz zatrzymany na narzutowym polu minowym. Marsz może rozpocząć za 30' - 40'. Nie stanowi to zasadniczej przeszkody w użyciu go w pierwszym rzucie: Dywizjon artylerii ze SO pîn. CZERWONKA jedną baterią wspiera walkę 1 bcz, pozostałymi siłami może dalej kontynuować marsz Oppanc z Ozap rozwinięty na rubieży ogniowej SUŁKI, SKRZYŻYN wspiera walkę 1 bcz. Możliwe wykorzystanie ich po uzupełnieniu w środki materiałowe za 2-3 godziny. Wynika z tego że gros sił od 13.30 może po postawieniu zadań przystąpić do organizacji obrony.

Aktualne położenie, stan ukompletowania zapasów materiałowych wskazuje, że do pierwszego rzutu mogą użyć 1 i 2 bzmot oraz 2 bcz, z tego na lewym skrzydle obrony mieć 2 bcz i 1 bzmot w rejonie głównego wysiłku obrony, a 2 bzmot bronić pozostałego rejonu obrony. W drugim rzucie mieć 1 bcz.

Wnioski końcowe:

1. Pułk w nakazanym czasie jest w stanie zająć nakazany rejon obrony i zorganizować system ognia.
2. Do pierwszego rzutu przewidzieć 1 i 2 bzmot oraz 2 bcz.
3. W drugim rzucie mieć 1 bcz.
4. Aktualne położenie pododdziałów pozwala na realizację zadania.
5. Pododdziały zaangażowane w walce po jej zakończeniu uzupełnić w środki materiałowe.

c/ Ocena sąsiadów:

W przodzie 14 pz trzema batalionami walczy na rubieży WOLA POLSKA, MOCZYDŁA, KAŁUSZYN. Na rubieży tej siłami jednego batalionu organizuje pozycję przednią, stąd pułk organizował będzie obronę bez styczności z nieprzyjacielem jednak na prawym skrzydle obrony pozycji takiej 14 pz nie organizuje. Aby dać możliwość siłom 2 bzmot organizowania obrony bez styczności należy część sił z 2 bzmot wyznaczyć do przedłużenia tej pozycji na prawe skrzydło pułku. W trakcie natarcia pododdziały walczące na pozycji przedniej wycofywać się będą przez ugrupowanie mojego pułku, muszę więc ustalić z dowódcą drogi wycofania, sygnały rozpoznawcze wojsk własnych oraz ewentualne wsparcie ich walki, a także czas i sposób zorganizowania pozycji przedniej na lewym skrzydle mojego pułku.

Na prawo 15 pz bronił będzie rejonu WÓLKA DĄBROWICKA, RUDZIENKO, ŚWIERCZYNA. W wypadku nie utrzymania rejonu przez ten pułk powstałaby groźba okrążenia części sił 20 pz należy więc ściśle z nim współdziałać, a na prawym skrzydle obrony przewidzieć rubież ogniową drugiego rzutu pułku oraz 1-2 rubieże Oppanc.

Na lewo 5 pz 15 DZ bronić rejonu wsch. KAŁUSZYN, NIECHNABR, KÓZKI. Będzie więc wspólnie z 20 pz walczył z głównym zgrupowaniem uderzeniowym 2 KA/NZ/. Należy uzgodnić z nim wspólne działania oraz przewidzieć zabezpieczenie skrzydła w rejonie pñ. KAŁUSZYN.

Wnioski końcowe:

1. Pułk organizował będzie obronę bez styczności z nieprzyjacielem.
2. Z 2 bzmot wydzielić kzmot do zorganizowania pozycji przedniej przed rejonem obrony batalionu.
3. Współdziałać ściśle z siłami broniącymi pozycji przedniej w zakresie wsparcia ich walki oraz wycofania po wykonaniu zadania.
4. Na prawym skrzydle przewidzieć rubież ogniową drugiego rzutu oraz Oppanc.
5. Z dowódcą 5 pz uzgodnić wspólne działania w zakresie wspólnej walki z siłami głównymi nieprzyjaciela.

d/ Ocena terenu

Teren po stronie nieprzyjaciela umożliwia skryte podejście i rozwinięcie jego sił głównych, a dobra drożnia umożliwia utrzymanie tempa marszu. Drogi po których nieprzyjaciel może przegrupowywać się na rubież ataku to LATOWICZ, KAŁUSZYN i KICZKI II, CEGŁÓW, JĘDRZEJÓW.

Zakładając, że na pozycję przednią uderzy pododdziałami rppanc i wojsk będących w styczności to rubież wejścia do walki zasadniczych sił może być 1-2 km od przedniego skraju obrony sił głównych pierwszego rzutu. Pokrycie terenu i drożnia w rejonie obrony pułku umożliwia zaczepne użycie wszystkich rodzajów wojsk. Terenem szczególnie dogodnych do takich działań jest pas terenu między miejscowościami: KAŁUSZYN, WIŚNIEW, PNIERNIK, CZERWONKA. Tam nieprzyjaciel wykona prawdopodobnie główne uderzenie w tym rejonie należy więc skupić główny wysiłek obrony. Zabagniona dolina rz. RZADZY stanowić może przeszkodę w płynnym prowadzeniu natarcia przez nieprzyjaciela. Przedni skraj obrony należy więc rozbudować na wzgórzach 1 km płn. od doliny tej rzeki. Umożliwi to głęboki wgląd w teren z możliwością oddziaływania ogniowego na pełny zasięg broni. Urwiste brzegi rz. OSOWNICY /urwiska do 5 m/ stanowić będą naturalną przeszkodę w ruchu nieprzyjaciela. Dlatego za tą rubieżą rozmieścić można tyły pułku. A drugą pozycję obrony rozbudować tak, aby zamykała kierunek dogodny do prowadzenia natarcia. Może to być rubież: NATOL, ŚWIDNO, HELENÓW jednak jej przydatność należy sprawdzić podczas rekonesansu. Aby zapewnić trwałość obrony muszą utrzymać rejon WIŚNIEW, NART, WASÓW. Są to dominujące wyniosłościami punkty terenowe, których utrata może doprowadzić do utraty pierwszej pozycji obrony. Należy więc w tym rejonie zaplanować rubieże ogniowe Oppanc oraz rubieże minowania OZap.

Wnioski końcowe:

1. Główne uderzenia nieprzyjaciel wykona prawdopodobnie w kierunku JĘDRZEJÓW /8549/, ROGUSZYN /0459/.
2. Główny wysiłek obrony skupić w rejonie MŁĘCIN, CHROŚCICE, WIERZBNO.
3. Przedni skraj obrony rozbudować na rubieży RUDZIENKO, WIŚNIEW, WITY.
4. Drugą pozycję na rubieży NATOLIN, ŚWIDNO, HELENÓW.

Zamiar walki - opis drogi postępowania

Zamiar walki to ogólna idea działań bojowych przedstawiona w zwartej /syntetycznej/ formie.

Jest on wynikiem pracy myślowej dowódcy pułku prowadzącego analizę zadania i ocenę sytuacji.

Wnioski z przeprowadzonej analizy zadania i oceny sytuacji powinny dać podstawę do jego sformułowania.

W zamiarze walki do obrony podaje się:

- rejon skupienia głównego wysiłku obrony;
- wymagany stopień ogniowego porażenia; nieprzyjaciela na podejściach do obrony i w czasie ataku;
- sposób odparcia natarcia i rozbicie nieprzyjaciela, który wdarł się w obronę, kierunki kontrataków;
- ugrupowanie bojowe, strukturę rejonu obrony pułku i kolejność rozbudowy inżynieryjnej.

Znając jakie treści zawiera zamiar walki dowódca na podstawie syntezy wniosków uzyskanych z analizy zadania i oceny sytuacji może ostatecznie sformułować zamiar walki. Sprecyzowanie zamiaru jest aktem jednoosobowym dokonywanym tylko przez dowódcę, który ponosi pełną odpowiedzialność za jego realizację. Zamiar walki powinien być wyrażony w formie pisemnej, a także graficznie na mapie. Tak przygotowany zamiar dowódca melduje przełożonemu, a po jego akceptacji ogłasza go kierowniczym osobom dowództwa.

Na podstawie zamiaru dowódcy, oficerowie sztabu opracowują wstępne zarządzenia bojowe dla podległych wojsk.

Zamiar walki - proponowane rozwiązanie

Główny wysiłek obrony skupić w rejonie WISNIEW, płn. KAŁUSZYN, WIERZBNO.

Trwałość obrony zapewnić przez utrzymanie rejonów: WISNIEWA, NARTU; WĄSÓW. W porażeniu ogniowym w pierwszej kolejności obezwładnić środki przeciwpancerne nieprzyjaciela zabezpieczając wejście do walki sił głównych oraz podchodzące i rozwijające się kolumny. Następnie opóźnić natarcie na kierunku LEONÓW, CHROŚCICE. Działaniem batalionu na pozycji przedniej rozpoznać kierunek głównego uderzenia nieprzyjaciela, zmusić go do rozwinięcia umożliwiając zorganizowanie obrony na głównej pozycji. Obroną trzech batalionów

w pierwszym rzucie we współdziałaniu z 5 pz nie dopuścić do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku CEGŁÓW, SKARŻYN. W wypadku włamania się nieprzyjaciela utrzymać drugą pozycję obrony stwarzając warunki do wykonania kontrataku drugim rzutem dywizji, lub kontratakami drugiego rzutu rozbić nieprzyjaciela w rejonie włamania i odtworzyć przedni skraj obrony.

Pułk ugrupować w dwa rzuty - w pierwszym rzucie 1,2 bzmot, 2 bcz w drugim rzucie 1 bcz na pozycji przedniej 1/14 pz i kzmot z 2 bzmot.

W rejonie obrony pułku rozbudować:

- pozycję przednią na rubieży: JAKUBÓW, JĘDRZEJÓW, OLSZEWICE;
- pierwszą pozycję na rubieży: MŁĘCIN, WIŚNIEW, CHROŚCICE, WITY;
- drugą pozycję na rubieży: NATOLIN, ŚWIDNO, HELENÓW.

W pierwszej kolejności rozbudować fortyfikacyjnie pozycję przednią i pierwszą pozycję obrony.

Następnie rubieże ogniowe oraz SO artylerii oraz drugą pozycję.

Treść wstępnych zarządzeń bojowych - proponowane rozwiązanie

DOWÓDCA 2 bcz

WSTĘPNE ZARZĄDZENIE BOJOWE 20 pz nr 01. SD GARCZYN DUŻY /9452/
2.10 1990 r. 14.50. Mapa 1:50 000. Wydanie 1984 r.

1. Nieprzyjaciel pododdziałami 14 i 15 BPanc powstrzymuje natarcie 9 DZ na rubieży: ŁAZISKA /9044/, JĘDRZEJÓW /8448/, KALUSZYN.

Jednocześnie przegrupowuje siły 2 KA/NZ/, którymi może wykonać uderzenie w kierunku KOŁBIEL, WĘGRÓW.

Rozpoznano:

- 135 da w rejonie: PORĄB /9240/, CZARNA /9040/, WÓLKA CZARWIŃSKA /9238/;

- 51 dam w rejonie: OSINY WIEŚ /8242/, ANIELEW /8246/, WIKTOROWO /8042/;

- 145 da w trakcie zajmowania rejonu MROZY DP /8054/, DĄBROWA /7854/, WOŻBIN /8052/;

- 29 BPanc ześrodkowana w rejonie PILAWA /5836/, PUZNÓW /5444/, WOLA RĘBKOWSKA /5238/, KOŚCIELISKA NW /5432/.

2. - 2 bcz bronić rejonu: 1 km płn. pkt 197,2 /8852/, KARCZUNEK /8854/, WĄSY /9156/.

Główny wysiłek obrony skupić w rejonie: pkt 188,2 /8954/, pkt 184,6 /8855/, FALBOGI /9156/.

Trwałość obrony zapewnić przez utrzymanie rejonu: pkt 188,2, pkt 184,6, WITY /8954/.

Cbezwładnić nieprzyjaciela przed przednim skrajem obrony i nie dopuścić do przerwania się w kierunku RYCZÓLEK, WĄSY.

W razie włamania się nieprzyjaciela, obroną rubieży: CHROŚCICE, WITY, stworzyć warunki do wykonania kontrataku drugim rzutem pułku.

Przedni skraj rozbudować na rubieży:

1 km płn. pkt 197,2 /8852/, KARCZUNEK, pkt 178,0 /8855/.

Na prawo 1 bzmot przechodzi do obrony rejonu WIŚNIEW, WÓLKA KAŁUSKA, GARCZYN DUŻY z zadaniem niedopuszczenia do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku BUDY KAMIŃSKIE, ZIMNOWODA.

Na lewo bzmot z 5 pz broni rejonu AUGUSTÓWKA, GÓRKI, SINOŁĘKA z zadaniem niedopuszczenia do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku MROZY, GRĘBKÓW.

W przodzie 2 kmot 1/14 pz broni pozycji przedniej.

Droga wycofania przez ugrupowanie batalionu KAŁUSZYN, ŻEBRÓWKA. Sygnał rozpoznawczy wojsk własnych - trzy zielone rakiety.

Na korzyść batalionu PGA-20 jednym dywizjonem wykona dwa stałe ognie zaporowe w rejonie zaproponowanym przez dowódcę batalionu.

3. Rejon obrony zająć do 16.00 2.10.

Gotowość systemu ognia do 18.00 2.10.

Prace inżynieryjne pierwszej kolejności zakończyć do 5.00 3.10.

4. Rozkaz bojowy będzie wydany o 16.05 na SD 20 pz.

Uwaga: Układ wstępnych zarządzeń bojowych wydanych pozostałym batalionom jest analogiczny. Różnica tkwi jedynie w treści merytorycznej zadań.

Wytyczne do przygotowania danych niezbędnych do podjęcia decyzji, organizacji rozpoznania i rekonesansu - opis drogi postępowania

Po przeprowadzonej analizie zadania i kalkulacji czasu oraz określeniu przedsięwzięć do niezwłocznej realizacji, dowódca powinien wydać wytyczne do przygotowania przez oficerów sztabu i szefów rodzajów wojsk i służb danych niezbędnych do podjęcia decyzji.

organizacji rozpoznania i rekonesansu oraz zapoznania oficerów z zadaniem. W rozpatrywanej sytuacji kolejność pracy dowódcy uległa zmianie ze względu na to, że zamiar podejmował dowódca w czasie pobytu na stanowisku dowodzenia dywizji.

Dlatego wytyczne te wyda dopiero po powrocie na stanowisko dowodzenia /patrz kalkulacja czasu/. W wyniku analizy zadania dowódca posiada już ogólną wizję przyszłej decyzji. Aby była ona pełna i uzasadniona, niezbędnym jest określenie możliwości jej realizacji. W tym celu oficerowie sztabu i szefowie rodzajów wojsk i służb przygotowują naliczenia /stosunki sił/ oraz wariantowe propozycje użycia rodzajów wojsk. Każdy oficer sztabu obowiązany złożyć pełny meldunek zgodnie z obowiązkami na danym stanowisku. Dowódca wydając wytyczne, ukierunkowuje ich pracę żądając odpowiedzi na problemy interesujące go. Brak wytycznych nie zwalnia oficerów od przygotowania propozycji. Wytyczne w zakresie rozpoznania dowódca wydaje po to aby ukierunkować działanie organów rozpoznawczych na zdobycie konkretnych, interesujących dowódcę danych rozpoznawczych. **Wytyczne do rekonesansu są wolą dowódcy w zakresie składu uczestników** tego przedsięwzięcia oraz wskazówką umożliwiającą opracowanie planu rekonesansu przez sztab pułku.

Wytyczne do przygotowania danych niezbędnych do podjęcia decyzji, organizacji rozpoznania i rekonesansu - proponowane rozwiązanie

Panowie oficerowie z zamiarem zostaliście zapoznani.

Od 15.00 do 16.15 wysłucham propozycji do uściślenia decyzji.

W meldunkach ująć:

Szef rozpoznania - /czas meldowania 5°/15.00-15.05//

- nasycenie sił i środków w rejonie głównego wysiłku obrony, gdy w rejon ten uderzyłyby trzy brygady /w tym dwie pancerne/ oraz przy założeniu, że uderzą tam dwie brygady pancerne;

- nasycenie sił na kierunku obrony 2 bzmot przy założeniu uderzenia przez nieprzyjaciela siłami jednej i dwoma brygadami /w tym brygady pancernej/;

- organizację rozpoznania do rana 3.10.

Starszy oficer operacyjny - /czas meldowania 10°/15.05-15.15//

- możliwość załamania nieprzyjaciela w rejonie pierwszej pozycji obrony w wariantach i na kierunkach przedstawionych szefowi rozpoznania;

- możliwość załamania natarcia na drugiej pozycji obrony po wprowadzeniu przez nieprzyjaciela kolejnych sił 1-2 batalionów.

Pozostali oficerowie składają pełne meldunki.

Szef sztabu rekonesans przeprowadzony zostanie od 17.30 do 18.00 z dwóch punktów pracy: nr 1 pkt 187,6 /9157/, nr 2 500 m pld. ADAMÓW /9548/. Prowadzącym rekonesans na drugim punkcie pracy- zastępca do spraw liniowych. W rekonesansie wezmą udział

na pierwszym punkcie pracy

- starszy oficer operacyjny;
- szef rozpoznania;
- szef artylerii;
- szef obrony przeciwchemicznej;
- szef saperów;
- dowódca 2 bcz i 1 bzmot.

na drugim punkcie pracy

- oficer operacyjny;
- dowódca bppanc;
- szef OPL;
- dowódca ksap;
- dowódca 2 bzmot i 1 bcz.

Wyjazd grupy rekonesansowej dowodzonej przez zastępcę ds.liniowych o 17.00 z SD pułku. Dowódcom pododdziałów nakazać zameldować się w wyznaczonych rejonach do 17.30.

Środki transportu i łączności:

- WDR-3;
- RDR-5;
- RD-115;
- UAZ.

Uzgodnić obecność dowódcy 1/14 oraz spotkanie z dowódcą 5 pz.

Rozpoznanie dziś powinno ustalić: - ugrupowanie i rozmieszczenie środków przeciwpancernych w styczności z 1/14 pz; - rejony SD artylerii.

Od rana rozpoznawać; kierunki podejścia i skład nieprzyjaciela na drogach przegrupowań.

Rejony rozmieszczenia artylerii; zatrzymania odwodów; manewr odwodami.

Dane przekazywać w sieci rozpoznania natychmiast po ich uzyskaniu.

Rekonesans, uściślenie decyzji i zadań bojowych oraz organizacja współdziałania - proponowane rozwiązanie

PLAN REKONESANSU

dowódcy 20 pz przeprowadzonego w dniu 2.10

1. CELE: a/ Porównanie podjętej decyzji z warunkami terenowymi, położeniem wojsk własnych i nieprzyjaciela.
b/ Uściślenie zadań bojowych pododdziałom.
c/ Zorganizowanie współdziałania i zabezpieczenia obrony na zasięg widoczności.

2. ORGANIZACJA:

- a/ Skład i wyposażenie grup rekonesansowych

Lp.	Skład grup	Środki		Czas i miejsce wyjazdu	Uwagi
		transportu	łącznie		
1	2	3	4	5	6
1	<u>Na punkcie pracy nr 1</u> - Dowódca pułku - St. oficer operacyjny - Szef rozpoznania - Szef artylerii - Szef OPChem - Szef saperów - Dowódca 1 bzmot i 2 bcz	WDR-3 WD-R-5 RD-115 UAZ WDR-2	WD-R-3-M	17.00 SD 20 pz	
	<u>Na punkcie pracy nr 2</u> - Zastępca dowódcy ds. liniowych - Oficer operacyjny - Dowódca bppanc - Szef OPL - Dowódca ksap - Dowódca 1 bcz i 2 bzmot				

- b/ Ochrona grup rekonesansowych

- nr 1 - drużyna z 1 bzmot;
- nr 2 - drużyna z 2 bzmot.

- c/ Organizacja wyjazdu grup rekonesansowych:

- zbiórka wyjeżdżających na rekonesans - SD 20 pz o 16.50 /za wyjątkiem dowódców pododdziałów/;

- podział na środki transportu /nie posiadających WD/
- WDP-3 - st. oficer operacyjny
szef artylerii
- UAZ - pozostali uczestnicy rekonesansu na pierwszym punkcie pracy.
- WDR-2 - zastępca ds. liniowych
- oficer operacyjny.

3. TREŚĆ PRACY GRUPY REKONESANSOWEJ

Nr punktu pracy miejsce	Rozpatrywane zagadnienie	Uwagi
Czas pracy od - do		
1	2	3
<p>Nr 1 pkt. 187,6/9157/</p>	<p>Złożenie meldunku o sytuacji przez dowódcę 1 bzmot. Sprecyzowanie w terenie: a/ <u>po stronie nieprzyjaciela</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - położenie pododdziałów będących w styczności; - rozmieszczenie, środków ogniowych /szczególnie przeciwpancernych/; - położenie i najbardziej prawdopodobne kierunki natarcia; - kierunek głównego uderzenia 4 DZ i 10 DPanc; - kierunki podejścia i możliwe rubieże rozwinięcia; - linie rozgraniczenia. <p>b/ <u>po stronie własnej</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rejon głównego wysiłku i rejon od utrzymania którego zależy trwałość obrony; - przebieg przedniego skraju obrony; - rejon stanowisk ogniowych artylerii; - sposób osłony plot 1 bzmot i 2 bcz; - kolejność i sposób porażenia ogniowego nieprzyjaciela; - kierunek kontrataku 2 bcz; - rubieże ogniowe OPanc i rubieże minowania OZap; - miejsca zapór inżynierskich oraz obiektów do niszczenia; - rubieże ustawiania zasłon dymnych; - system ognia szczególnie przeciwpancernego; - miejsce PDO; - uściślenie zadania bojowego 1 bzmot i 2 bcz; - oraz zorganizowanie współdziałania i zabezpieczenia obrony. 	

1	2	3
<p>Nr 2 500 m pld. ADAMÓW /9548/</p>	<p>Złożenie meldunku o sytuacji przez dowódcę 2 bzmot. Sprecyzowanie w terenie:</p> <p>a/ <u>po stronie nieprzyjaciela</u></p> <ul style="list-style-type: none">- ugrupowanie nieprzyjaciela przed 1/14 pz;- rozmieszczenie środków ogniowych;- prawdopodobny kierunek natarcia nieprzyjaciela;- kierunek głównego uderzenia;- kierunki podejścia i możliwe rubieże rozwinięcia;- prawdopodobna rubież ataku. <p>b/ <u>po stronie wojsk własnych</u></p> <ul style="list-style-type: none">- linie rozgraniczenia;- rejon obrony drugiego batalionu;- rejon głównego wysiłku obrony;- przebieg przedniego skraju obrony;- sposób osłony plot 2 bzmot;- kolejność i sposób porażenia ogniowego nieprzyjaciela na kierunku obrony 2 bzmot;- rubieże ogniowe OPpanc i rubieże minowania OZap;- miejsce przygotowania zapór inżynierskich i obiektów do niszczenia;- miejsce PDO 2 bzmot;- uściślenie zadania 2 bzmot;- zorganizowanie współdziałania i zabezpieczenia obrony.	
<p>Powrót na SD</p>		

STARSZY OFICER OPERACYJNY

SZEF SZTABU 20 pz

.....
/stopień, imię i nazwisko/

.....
/stopień, imię i nazwisko/

Meldunek bojowy dowódcy 1 bzmot.

Obywatelu

Znajdujemy się na FDO dowódcy 1 bzmot.

Batalion zgodnie z otrzymanym zadaniem zajął rejon obrony i przystąpił do organizacji systemu ognia i rozbudowy inżynieryjnej.

Pododdziały batalionu rozmieściłem następująco:

- 3 kzmot organizuje obronę punktu oporu /wył./ WISNIEW, pkt 187,6, pkt 192,4 z przednim skrajem na rubieży /wskazać w terenie/. Kompania przystąpiła do rozbudowy inżynieryjnej punktu oporu.

- 2 kzmot przechodzi do obrony punktu oporu:

500 m wsch. pkt 187,6, WÓLKA KAŁUSKA, /wył./ kol.WÓLKA KAŁUSKA z przednim skrajem na rubieży /wskazać w terenie/. Dowódca kompanii organizuje system ognia. Kompania wykonuje prace inżynieryjne.

- 1 kzmot przechodzi do obrony punktu oporu pld.TUREK, /wył./ ŻEBRÓWKA, SUFCZYN DUŻY.

Przedni skraj obrony na rubieży /wskazać w terenie/. Kompania przystąpiła do rozbudowy inżynieryjnej punktu oporu.

Zamierzam: główny wysiłek obrony skupić w rejonie pkt 187,6, WÓLKA KAŁUSKA, TUREK. Trwałość obrony zapewnić przez utrzymanie wzgórz pln. WÓLKA KAŁUSKA. Batalion ugrupować w dwa rzuty.

W dotychczasowych działaniach batalion utracił:

- ludzi - 36;
- BWP - 5

Zadania bojowe pododdziałów

a/ 2 bcz bronić rejonu 1 km pln. pkt 197,2 /8952/, KARCZUNEK /8854/, WĄSY /9156/.

Główny wysiłek obrony skupić w rejonie pkt 188,2 /8954/ pkt 184,6 /8855/, FALBOGI /9156/.

Trwałość obrony zapewnić przez utrzymanie rejonu pkt 188,2; pkt 184,6, WITY /8954/.

Obezwładnić nieprzyjaciela przed przednim skrajem obrony i nie dopuścić do przerwania się w kierunku RYCZÓLEK, WĄSY.

W razie włamania się nieprzyjaciela obroną rubieży CHROŚCICE, WITY stworzyć warunki do wykonania kontrataku drugim rzutem pułku.

Przedni skraj rozbudować na rubieży:

1 km płn. pkt 197,2 /8852/ KARCZUNEK, pkt 178,0 /8855/.

Styk z 5 pz zabezpieczyć ogniem płcz.

Linia rozgraniczenia na prawo pkt 197,2 /8852/, CHROŚCICE.

Wspiera: - das-20.

b/ Pozostałe zadania pododdziałów formułuje się podobnie.

Różnice tkwią w treści merytorycznej stawianych zadań.

Organizacja współdziałania - proponowane rozwiązanie

Organizuję współdziałanie na czas walki z nieprzyjacielem o utrzymanie pierwszej pozycji i odparcia ataku przed przednim skrajem obrony 1 bzmot i 2 bcz.

Celem działania jest załamanie natarcia nieprzyjaciela przed przednim skrajem obrony.

Powyższe zadanie realizować następująco:

Skupiając główny wysiłek obrony w rejonie WISNIEW, KAŁUSZYN, WIERZBNO, wykorzystując skutki uderzeń lotnictwa i artylerii na nieprzyjaciela w czasie podchodzenia i rozwijania się go do ataku oraz zaplanowane ognie przed pozycją przednią i przednim skrajem obrony niszczyć czołgi i BWP oraz obezwładniać piechotę dwóch brygad nieprzyjaciela. Obroną 2 bcz i 1 bzmot nie dopuścić do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku CEGŁÓW, SKARŻYN załamując natarcie przed przednim skrajem obrony.

Przewidywane działanie nieprzyjaciela: pododdziały brygad pierwszego rzutu rozwijają się na rubieży MISTÓW, płn. MROZY, wykonując uderzenia w kierunkach: MIŃSK MAZOWIECKI, KORYTNICA, CEGŁÓW i WIERZBNO. Nieprzyjaciel rozpoczyna atak na pododdziały 1/14 pz broniących pozycji przedniej. Atak wspiera lotnictwo wojsk lądowych i artyleria.

Działanie przełożonego: artyleria dywizji z tymczasowych stanowisk ogniowych obezwładnia nieprzyjaciela przed pozycją przednią oraz wykonuje stałe ognie zaporowe przed nacierającym nieprzyjacielem.

Działanie sił i środków pułku: na sygnał "ZMIANA" pododdziały 1 bzmot i 2 bcz wykonują i oznakowują wiechami trzy przejścia w polach minowych własnych. Dywizjon przeciwlotniczy z zajmowanych stanowisk ogniowych osłania pierwszy rzut pułku oraz artylerię.

PGA-20 na sygnał "DĄB, LIPA, KLON" wykonuje stałe ognie zaporowe przed nacierającym nieprzyjacielem.

Na sygnał SKOK-3 przez oznaczone przejścia wycofują się siły 1/14 pz.

Zasadnicze siły 1 bzmot i 2 bcz niszczą podchodzącego nieprzyjaciela od rubieży, WOLA POLSKA, BUDY KUMIŃSKIE, płn. KAŁUSZYN dążąc do załamania natarcia przed przednim skrajem obrony.

OPpanc jest w gotowości do wyjścia na rubież ogniową nr 1. Sygnał wyjścia - TATRY-1.

PGA - wykonując ześrodkowania ogniowe - 101, 102, 103 wzbrania podchodzenia i rozwijania się nieprzyjaciela do ataku.

OZap jest w gotowości do minowania na rubieży nr 1.

Organizuję współdziałanie na czas walki z nieprzyjacielem, który włamał się w głąb pierwszej pozycji.

Celem działania jest: załamanie natarcia w ramach pierwszej pozycji obrony oraz odzyskanie przedniego skraju obrony.

Powyzsze zadanie zamierzam realizować następująco:

Ogniem artylerii opóźnić podejście odwodów brygadowych w rejon włamania. Obroną na rubieży: pkt 206,3; SZEMBORY oraz działaniem odwodów specjalnych załamać natarcie nieprzyjaciela w rejonie włamania stwarzając warunki do wykonania kontrataku drugim rzutem pułku.

Przewidywane działanie nieprzyjaciela: lotnictwem, artylerią zadać może straty pododdziałom pierwszego rzutu. Uderzeniem części sił dwóch brygad w rejon obrony 1 bzmot uzyskać znaczną przewagę i opanować pierwszorzutowe kompanijne punkty oporu.

Odwodami brygadowymi dążyć będzie do potęgowania uderzenia po opanowaniu pierwszej pozycji.

Działanie przełożonego: DGA ogniem dwóch dywizjonów opóźnia podchodzenie odwodów brygadowych w rejon włamania. Wykonuje ognie zmasowane "JOWISZ" i "MARS".

Działanie sił i środków pułku: na sygnał "TATRY-1", OPpanc wychodzi na rubież ogniową nr 1, skąd ogniem zwalcza włamującego się nieprzyjaciela.

PGA - bierze udział w ogniu zmasowanym "MARS" oraz opóźnia podchodzenie odwodów nieprzyjaciela wykonując ogień do kolumn na sygnał "LAWETA 1,2".

- Pododdziały pierwszego rzutu 1 bzmot wycofują się na zapasowe punkty oporu skąd ogniem załamują natarcie nieprzyjaciela.

- Drugi rzut pułku na sygnał "LAWINA" rozpoczyna marsz na rubież kontrataku, a z chwilą osiągnięcia tej rubieży PGA na sygnał GRAD-3 wykonuje ześrodkowanie ognia na zatrzymanego nieprzyjaciela przed frontem kontrataku.

- 1 bcz wraz z częścią sił będących w styczności rozбивa nieprzyjaciela, który włamał się w głąb obrony i odzyskuje przedni skraj obrony. 1 bzmot na sygnał "SKOK" ześrodkowuje się w rejonie NATOLIN, WIERZBNO, SKARŻYN w gotowości do działania jako odwód pułku.

Pozostałe siły i środki pułku realizują postawione zadania.

Działanie sąsiadów: utrzymują dotychczasowe rejony obrony.

Pomoce naukowe

- Mapa 1:50 000. Sytuacja o 13.30 2.10.
- Mapa 1:50 000. Decyzja dowódcy 20 pz.
- Założenie taktyczne nr 1 wraz z załącznikami.
- Zbiór materiałów dydaktycznych do zajęcia nr 1/11.

Literatura:

- "Regulamin walki wojsk lądowych SZRP cz.I /dywizja,pułk/".
- "Taktyka ogólna - podręcznik" - ASG WP 1988 r.
- Metody pracy dowódcy i sztabu dywizji /pułku/ w działaniach bojowych pf 1428.
- Dowodzenie dywizją /pułkiem/ w działaniach bojowych ASG WP pf 1308.

Zadania do wykonania przez słuchaczy

- Po przestudiowaniu założenia, zadania, zbioru materiałów dydaktycznych, oraz zalecanej literatury być gotowym do dyskusji na temat metod pracy dowódcy pułku w czasie przechodzenia do obrony w pierwszym rzucie dywizji. Porównać drogę postępowania dowódcy dywizji i pułku. W czym tkwią podobieństwa, czym spowodowane są różnice.

OPRACOWAŁ:

/-/ ppłk dypl. Witold LIDWA

SZCZEGÓLNY:
KIEROWNIK ZAKŁADU DBP

/-/ płk dypl. Józef PAJĄK

Wydrukowano w 45 egz.

Egz.nr 1-5 oprac.metod.
Egz.nr 6-45 Bibl.Nauk DZS
Wyk. ppłk Lidwa

Druk. H.W.
Druk AON nr pf 212/pf 992/WW.
Kor. M.L.

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

POUFNE

Egz. nr ...

Dla nauczycieli akademickich
i słuchaczy

ZBIÓR MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH
DO ZAJĘCIA NR 12a Z TAKTYKI OGÓLNEJ
W ĆWICZENIU WPROWADZAJĄCYM Nr 11 NA TEMAT:
PLANOWANIE, ORGANIZACJA I PROWADZENIE DZIAŁAŃ
PRZEZ OZ (pz) W OBRONIE

Zajęcie nr 12 a: Metoda i treść pracy dowódcy pułku zmechanizowa-
nego po otrzymaniu zadania przejścia do obrony w
drugim rzucie dywizji

Wprowadzenie

14 pz w chwili otrzymania zadania realizował zadanie w ramach przeciwuderzenia armijnego i miał zaangażowane w walce wszystkie siły. Otrzymane zadanie przejścia do obrony w drugim rzucie dywizji rzutuje na kolejność i treść pracy dowódcy pułku. Zmuszony on będzie jednocześnie kierować walką pododdziałów oraz wypracowywać decyzję do realizacji nowego zadania. Metoda treść i kolejność pracy w tej sytuacji adekwatna będzie do zaistniałego położenia. Droga postępowania podczas wypracowania decyzji nie odbiega od drogi postępowania opisanej w materiałach na szczeblu dywizji i zajęciu 11 a. Dlatego w materiale nie opisywano drogi postępowania a przedstawiono jedynie proponowane rozwiązania.

Analiza zadania - proponowane rozwiązanie

Z otrzymanego zadania wynika, że celem obrony dywizji jest załamanie natarcia przeważających sił nieprzyjaciela na opanowanej w wyniku przeciwuderzenia rubieży.

Cel ten dowódca dywizji zamierza realizować następująco: obrona batalionu na pozycji przedniej i dwóch pułków w pierwszym rzucie załamać natarcie nieprzyjaciela i niedopuszczyć do przerwania się go w kierunku: CEGŁÓW, KORYTNICA. Drugi rzut dowódca dywizji zamierza wykorzystać wariantowo. Przewiduje go do obrony 3 i 4 pozycji, wykonania kontrataku i walki z rubieży ogniowych. Wskazuje to, że dowódca dywizji główny wysiłek skupia na utrzymaniu I i II pozycji obrony przy wsparciu z rubieży ogniowych przez drugi rzut lub wykonaniu tymi siłami kontrataku.

Zadanie obrony 3 i 4 pozycji traktować należy jako rozwiązanie w wypadku braku powodzenia pierwszego rzutu. A zatem należy te pozycje w pełni rozbudować i przygotować do obrony.

14 pz organizował będzie obronę w drugim rzucie dywizji w rejonie jej głównego wysiłku, stąd w wypadku niepowodzenia pierwszego rzutu dywizji główny ciężar załamania natarcia przejmie 14 pz. Muszę więc w pierwszym rzucie posiadać siły zdolne wykonać to zadanie. Obok zadania obrony 3 i 4 pozycji, pułk ma być w gotowości do walki z dwóch rubieży ogniowych oraz wykonania kontrataków. Powyższe zadania pułk realizować może wcześniej niż zadanie jakim jest obrona 3 i 4 pozycji. Dlatego wcześniej należy rozpoznać i przygotować wyznaczone rubieże ogniowe i rubieże kontrataku. Zaistnieje więc konieczność rozbudowy fortyfikacyjnej rejonu obrony pułku, dwóch rubieży ogniowych oraz przy-

gotowania rubieży kontrataku. Zadania te, biorąc pod uwagę czas, przekraczają możliwości pułku. Należy więc prosić, aby dowódca dywizji udzielił pomocy w rozbudowie fortyfikacyjnej rubieży ogniowych i przygotował rubieżę kontrataku. Nakaz rozbudowy 3 i 4 pozycji wskazuje, że ugrupowanie w rejonie obrony muszą mieć dwurzutowe. Nakazany rejon skupienia głównego wysiłku obrony oraz rejon, od którego zależy trwałość obrony wskazuje, że w pierwszym rzucie muszą mieć przynajmniej dwa bataliony w tym w rejonie głównego wysiłku bcz, na czwartej pozycji mieć dwa bataliony zmotoryzowane lub bzmot i bcz.

Aby jak najszybciej przystąpić do wykonania nowego zadania należy do wyznaczonego rejonu obrony skierować zastępcę do spraw liniowych, który wraz z szefami sztabów batalionów przeprowadzi, rozpoznanie wyznaczonego rejonu, określi rejon obrony batalionów, zakres prac fortyfikacyjnych, rozpozna i wskaże rubieżę ogniową, rubież kontrataku i drogi do tych rubieży, oraz weźmie udział w rekonesansie iprowadzonym przez zastępcę dowódcy dywizji ds. liniowych. Rejon obrony mam zająć do 18.30. Stąd już teraz muszą rozpocząć wycofywanie tych pododdziałów, które nie są bezpośrednio związane walką tak abym po zajęciu obrony przez 20 pz mógł przekazać dowódcy 20 pz swój 1 bzmot i najpóźniej o 16.30 rozpocząć marsz. Należy więc nakazać kwatermistrzowi aby wycofane pododdziały uzupełniał w środki materiałowe.

Wnioski końcowe

1/ Pułk ugrupować w dwa rzuty, w pierwszym rzucie mieć dwa bataliony czołgów.

2/ W pierwszej kolejności rozpoznać i przygotować rubieżę ogniową i rubież kontrataku, w tym celu zwrócić się z prośbą do dowódcy dywizji o udzielenie pomocy przy ich rozbudowie.

3/ Do rozpoznania rejonu obrony i określenia rejonów obrony batalionów skierować zastępcę ds. liniowych oraz szefów sztabów batalionów, którzy wprowadzać będą pododdziały we wcześniej ustalone rejonu.

4/ Wycofane z walki pododdziały uzupełnić w środki materiałowe i kolejno w miarę ich uzupełniania kierować do wyznaczonego rejonu obrony.

5/ Nakazać dowódcom batalionów aby siły nie związane walką kierowali do m. CZERWONKA celem uzupełnienia środków materiałowych.

Przedsięwzięcia, które należy niezwłocznie zrealizować w celu przygotowania pododdziałów do realizacji zadania - proponowane rozwiązanie

1. Szef sztabu nakazać dowódcom batalionów przerwać natarcie i dokonać takich przegrupowań, aby jak najwięcej sił można wycofać z walki.

2. Zastępca ds. liniowych wraz z szefami sztabów 2 bcz, 2 bzmot oraz 1 bcz po zapoznaniu się z zamiarem i przekazaniu wstępnych zarządzeń bojowych udać się do wyznaczonego rejonu obrony, gdzie przeprowadzić rekonesans, a wyniki jego zameldować podczas mojej pracy w terenie.

3. Kwatermistrz od 15.00 być w gotowości do uzupełnienia wychodzących z walki pododdziałów 2 bcz i 2 bzmot i artylerii, a następnie dowieźć zaopatrzenie 1 bzmot w rejon WYGLĘDÓWEK. 1 bcz uzupełnić po zmianie rejonu rozmieszczenia tyłów.

4. Od 14.50 zapoznam z zamiarem oficerów sztabu i dowódców batalionów oraz wydam wstępne zarządzenie bojowe. Nakazać przybyć dowódcom batalionów na SO.

Kalkulacja czasu - proponowane rozwiązanie

Otrzymanie zadania bojowego (wstępne zarządzenie bojowe)	- 14.10. 2.10
Zajęcie rejonu obrony	- 18.30 2.10
Organizacja systemu ognia	- 20.30 2.10
Meldowanie zamiaru	- 14.40
Gotowość obrony	- 5.00 3.10

Na przygotowanie obrony pułk ma 14 godzin 40' z tego czasu dziennego - 4 godziny 10'.

Dysponowany czas wykorzystać następująco:

Analiza zadania (10') 14.10-14.20

Określenie przedsięwzięć do niezwłocznej realizacji w celu przygotowania pododdziałów do realizacji zadania (5') 14.20-14.25

Kalkulacja czasu (10') 14.10-14.20

Wydanie wytycznych szefowi sztabu w zakresie rozpoznania, rekonesansu, przygotowania danych do podjęcia decyzji oraz zapoznanie oficerów sztabu z zadaniem - (5') 14.25-14.30

Ocena sytuacji (10') 14.30-14.40

- Zameldowanie zamiaru (10') 14.40-14.50
- Zapoznanie z zamiarem oficerów sztabu, szefów rodzajów wojsk i służb, dowódców batalionów oraz wydanie wstępnych zarządzeń bojowych (10') 14.50-15.00
- Wyjazd zastępcy ds. liniowych na rekonesans z szefami sztabów batalionów - 15.00
- Podjęcie decyzji (wysłuchanie meldunków propozycji (40') 15.00-15.40
- szef rozpoznania 5'
 - st. oficer operacyjny 10'
 - szef artylerii 10'
 - szef OPL 5'
 - szef saperów 10'
- Wydanie rozkazu bojowego i wytycznych do organizacji współdziałania i zabezpieczenia bojowego 40' 15.40-16.20
- Wysłuchanie meldunku o wynikach rekonesansu.
- Sprecyzowanie zadań bojowych w terenie, organizacja współdziałania (50') 16.40-17.30
- Udział dowódcy w rekonesansie dowódcy dywizji (15') 17.30-18.00
- Zatwierdzenie planów użycia rodzajów wojsk i służb (30') 19.30-20.00
- Organizacja współdziałania na SD pułku 21.00-22.30
- Kontrola i pomoc pododdziałom od 23.00.
- Wydanie wytycznych szefowi sztabu w zakresie zapoznania z zadaniem, organizacji rekonesansu i rozpoznania oraz przygotowania danych do podjęcia decyzji - proponowane rozwiązanie
1. Szef sztabu do 14.40 zapoznać sztab i szefów rodzajów wojsk z zadaniem.
 2. Od 16.40 w terenie wysłucham wyników rekonesansu prowadzonego przez zastępcę ds. liniowych oraz sprecyzuję zadania i omówię współdziałanie. Na rekonesans wyjadą dowódcy 2 bzmot, 1 i 2 bcz oraz szef rozpoznania, szef artylerii, szef saperów i szef OPL.
- Wyjazd o 16.40 z SD pułku.
- Przewidzieć środki łączności i transportu.
- Rekonesans prowadził będę z jednego punktu ptn. WYPYCHY (0858).

3. Rozpoznanie nacelować na dostarczenie następujących
- rozmieszczenie środków przeniesienia broni jądrowej i
 - rozmieszczenie i manewr odwodów;
 - drogi podejścia, rubieże rozwinięcia zgrupowań nieprzyj
 - ruch odwodów w trakcie natarcia nieprzyjaciela.

Elementy rozpoznania pozostawić w ugrupowaniu nieprzyjac

4. Od 15.00 2.10 wysłucham propozycji oficerów sztabu o
rodzajów wojsk i służb do decyzji w meldunkach ująć:

a/ szef rozpoznania - możliwe kierunki uderzeń nieprzyj
na rejon obrony pułku oraz nasycenie sił na poszczególnych
- możliwości potęgowania uderzenia przez nieprzyjacie
rubieże wprowadzania kolejnych sił.

b/ starszy oficer operacyjny:

- możliwości załamania natarcia nieprzyjaciela na kie
KAMIONKA, WOLA KORYTNICKA przy użyciu:

- 1/ dwóch batalionów czołgów z rubieży ogniowych;
- 2/ batalionu zmotoryzowanego.

- przedstawić kalkulacje możliwości wyjścia pułku na
kontrataku i na wyznaczone rubieże ogniowe w następujących

- 1/ z położenia obronnego;
- 2/ z rejonów wyczekiwania (w kolumnach).

- możliwość załamania natarcia nieprzyjaciela na trze
cji obrony w wariantach uderzenia przedstawionych przez sz
nania.

Pozostali oficerowie składają pełne meldunki.

Czas meldowania zgodnie z zatwierdzoną kalkulacją czasu

Ocena sytuacji - proponowane rozwiązanie

a/ Ocena nieprzyjaciela

Siły, z którymi pułk aktualnie walczy, nie są w stanie p
natarcia, jednak wcześniej nie można wycofać zasadniczych
nim 20 pz nie zajmie rejonu obrony i nie zorganizuje system
Z informacji jakie posiadam rano 3.10 mogą przejść do natar
nicze siły 2 KA w kierunku PILAWA, STARA WIEŚ. W pas obrony
uderzyć mogą siły do dwóch dywizji. Z częścią tych sił puł
spotkać w wypadku niepowodzenia w obronie 20 lub 15 pz lub
zie wykonywania kontrataku zgodnie z decyzją dowódcy dywiz
wypadku pułk może walczyć z siłami do trzech batalionów, w
bataliony czołgów prawdopodobnie z 10 DPanc. Do rozbicia t

w boju spotkaniowym potrzeba będzie użyć całości sił pułku. Zapewni to, biorąc pod uwagę siły ze styczności, 2,5-krotną przewagę. W wypadku uderzenia w lukę między 15 i 20 pz i uzyskania powodzenia na tym kierunku na pułk może uderzyć część sił 10 DPanc około jednej brygady oraz sił do brygady z odwodu 5 DPanc. W tym wypadku pułk może walczyć z wyznaczonych rubieży ogniowych. Aby załamać natarcie sił do 5 batalionów z przygotowanej rubieży ogniowej przewaga nieprzyjaciela nie może być większa niż trzykrotna. Wynika z tego, że wyznaczone rubieże ogniowe muszą być przygotowane pod względem inżynieryjnym i obsadzone siłami przynajmniej dwóch batalionów oraz wzmocnienie rubieżą OPanc i OZap. W wypadku przełamania obrony 20 pz oraz uzyskania znacznej przewagi w siłach i środkach, pułk będzie prawdopodobnie bronił 3 i 4 pozycji obrony, a wówczas może walczyć z siłami 5-6 batalionów nieprzyjaciela. Przyjmując, że 3 i 4 pozycję obsadzi również część sił z I rzutu zadanie to wydaje się być możliwe do wykonania. Gdyby jednak na tym kierunku nieprzyjaciel wprowadził kolejne siły 2-3 batalionów wówczas siły pułku mogą okazać się niewystarczające do utrzymania wyznaczonego rejonu obrony. W tej sytuacji zaistnieje potrzeba wzmocnienia sił pułku odwodem ppanc dywizji o co należy prosić dowódcę dywizji oraz dokonać manewru sił z nieatakowanych kierunków w rejon zagrożony. W wypadku uderzenia przeważających sił nieprzyjaciela (3-4 batalionów) na kierunku: CZERWONKA, ZAWADY lub ŚWIĘTOCHÓW, KORYTNICA istnieje możliwość włamania się go w głąb trzeciej pozycji. Aby nie dopuścić do przeniesienia walki na czwartą pozycję powinienem posiadać odwód ogólnowojskowy, którym mógłbym oddziaływać na przebieg walki na zagrożonym kierunku między trzecią a czwartą pozycją obrony. Odwód ten wykorzystywać z rubieży ogniowych.

Wnioski końcowe:

1. Pułk ugrupować w dwa rzuty z odwodem.
2. Trzecią pozycję obsadzić batalionami czołgów z przewidywaniem użycia ich do kontrataku lub walki z rubieży ogniowych.
3. Rubieże ogniowe rozbudować pod względem inżynieryjnym.
4. Do walki z wyznaczonych rubieży ogniowych przewidzieć przynajmniej dwa bataliony.
5. Kontratak wykonywać całością sił pułku.

b/ Ocena wojsk własnych

Pułk był w trakcie natarcia i na zaangażowane w walce wszystkie siły. Z aktualnego położenia pododdziałów wynika, że dysponują one

siłami do kompanii każdy, które nie biorą udziału w walce. Należy więc nakazać, aby 2 bcz i 2 bzmot skierowały niezaangażowane w walce siły do m. CZEROWNKA celem ich uzupełnienia w środki materiałowe. W związku z tym, że 1 bzmot ma być podporządkowany 20 pz i bronić pozycji przedniej nie może być brany pod uwagę przy organizacji obrony. Należy go jedynie uzupełnić w środki materiałowe, a po wykonaniu zadania na pozycji przedniej przewidzieć go jako odwód pułku. Dotychczasowy pas natarcia 1 i 2 bzmot przejąć musi 1 bzmot, który mając niezaangażowaną w walce 3 kp może to zadanie wykonać za 1-2 godziny. Wyprowadzenie z walki całości sił 2 bzmot możliwe będzie dopiero wówczas gdy 20 pz zajmie wyznaczony rejon obrony, a więc nie wcześniej niż o 16.00 2.10. 2 bcz dwoma kompaniami jest w styczności z nieprzyjacielem. Odejście jego mogłoby spowodować zajęcie tej rubieży przez nieprzyjaciela, dlatego nie można go wyprowadzić wcześniej niż siły z 20 pz wyznaczone do walki na pozycji przedniej nie przejmą rubieży aktualnie zajmowanej przez batalion, a więc nie wcześniej jak o 16.00 2.10.

1 bcz wspólnie z bcz 20 pz rozbiła okrążonego nieprzyjaciela w rejonie: PNIERNIK, NOWA WIEŚ, CZEROWNKA. Walkę tę można zakończyć za dwie godziny. Ze względu na niewielką odległość od wyznaczonego rejonu obrony batalion ten jako pierwszy może całością sił przystąpić do organizacji obrony. Dlatego skierować go należy do organizacji obrony w rejonie głównego wysiłku obrony pułku. Część sił 2 bcz i 2 bzmot po uzupełnieniu w środki materiałowe poprowadzi do rejonów obrony zastępca ds. liniowych wyjeżdżający na rekonesans o 15.00. W rejonach obrony znajdują się około 16.00. Pozostałe siły 2 bcz i 2 bzmot od wyznaczonych rejonów obrony dzielą 25-30 km, mogą więc wyznaczone rejonu zająć nie wcześniej jak o 18.00-18.30, przyjmując że od 16.00 rozpoczną wychodzenie z walki. Aby skutecznie móc zrealizować zadanie jakim jest wykonanie kontrataku w pierwszym rzucie powinienem mieć bataliony żołgów najbardziej przydatne w działaniach zaczepnych. Dlatego 2 bcz po wyjściu z walki skierować do rejonu obrony w pierwszym rzucie poza rejonem głównego wysiłku obrony pułku. Ze względu na konieczność rozbudowy czwartej pozycji obrony powinienem posiadać drugi rzut, będzie to 2 bzmot. Do wyznaczonego rejonu obrony wraz z zastępcą ds. liniowych skierować można SB pułku bez niezbędnych mi środków łączności, ksap, elementy dowodzenia das. Pozwoli to jeszcze przed zmrokiem

przygotować dane do prowadzenia ognia, wybrać stanowiska ogniowe, a w niektórych pododdziałach zorganizować system ognia.

Wnioski końcowe:

1/ Do pierwszego rzutu przewidzieć 1 i 2 bcz, z tego 1 bcz w rejonie głównego wysiłku obrony.

2/ Siły niezaangażowane w walce kierować do wyznaczonego rejonu obrony.

3/ Do odwodu przeznaczyć 1 bzmot po wykonaniu zadań na pozycji przedniej.

4/ 1 bzmot przejąć rejon obrony od 2. bzmot.

5/ Od 16.00 rozpocząć przegrupowanie pozostałych sił do wyznaczonych rejonów obrony.

6/ Do II rzutu przewidzieć 2 bzmot.

Ocena terenu

Terren wskazuje, że pozycję przednią siłami 1 bzmot można zorganizować na rubieży: RYCZÓLEK, ŁOZISKA, MOCZYDŁA. Drogi wycofania sił głównych pułku do rejonu obrony to:

- 2 bcz: MLĘCIN, DOBRE, KORYTNICA;

- 2 bzmot: KAŁUSZYN, WIERZBNO, ZALESIE.

W wyznaczonym rejonie obrony pułku teren odkryty o dobrze rozwiniętej drożni umożliwi sprawny manewr siłami i środkami.

Rzeka Osównica na odcinku od m. CZOP do CZARNOGŁOWU płynie doliną, o urwistych brzegach stanowić będzie rubież trudną do pokonania przez nieprzyjaciela, dlatego rubież ogniową bcz wyznaczyć należy na północ od tej rzeki, co w wypadku wykonywania głównego uderzenia przez nieprzyjaciela na tym kierunku stworzy dobre możliwości rozbicia go przy próbie pokonania tej rubieży. Sądzić jednak należy, że na kierunku MLĘCIN, WOLA KORYTNICKA nieprzyjaciel nie wykona głównego uderzenia, więc główny wysiłek obrony pułk skupić musi na lewym skrzydle na kierunku: WIERZBNO, ZALESIE.

Terren w rejonie wyznaczonej trzeciej pozycji obrony dominuje nad terenem, skąd spodziewany jest nieprzyjaciel, odpowiednie usytuowanie przedniego skraju obrony umożliwi prowadzenie ognia na pełny zasięg środków ogniowych. Może on być na rubieży: pkt 135,1, DĄBROWA, ŻABO-KLIKI, SITAŻE, jednak dokładny jego przebieg należy ustalić podczas rekonesansu. Zadanie takie określić zastępcy ds. liniowych. Przed przednim skrajem obrony szczególnie na kierunku głównego uderzenia ustawić należy pole minowe; grupy min oraz przygotować niszczenia

newralgicznych punktów na spodziewanych kierunkach natarcia. Muszą być jednak dobrze oznaczone, a uzbrojone dopiero wówczas gdy przez ugrupowanie pułku wycofają się pododdziały 20 pz. Drogi wycofania uzgodnić z dowódcą 20 pz. Powinny być to jednak te same drogi, którymi pułk wychodziłby do ewentualnego kontrataku.

Wnioski końcowe

1/ Główny wysiłek obrony skupić na lewym skrzydle.

2/ Rubież ogniową batalionu czołgów wyznaczyć na płn. od rzeki OSÓWNICY.

3/ Drogi wycofania sił głównych do rejonu obrony 2 bcz - MŁĘCIN, DOBRE, KORYTNICA.

4/ Uzbrojenie zapór minowych, dopiero po wycofaniu się pododdziałów 20 pz.

Ocena sąsiadów

W przodzie bronił się będzie 20 pz, przez jego ugrupowanie wycofywane będą pododdziały 14 pz, a zatem muszą uzgodnić drogi wycofania i sposób zabezpieczenia wycofania z dowódcą 20 pz. Obronę będą więc organizować bez styczności z nieprzyjacielem. Zgodnie z otrzymanym zadaniem 20 pz utrzymać powinien rubież, z której 14 pz wykonywać może kontratak istnieje więc konieczność ścisłego z nim współdziałania w zakresie zwolnienia i utrzymania dróg rozwijania do kontrataku oraz ogniowego zabezpieczenia wyjścia pułku na rubież kontrataku. Pułk może realizować zadanie walki z rubieży ogniowych. W realizacji żętego zadania niezbędne jest również współdziałanie z 20 pz w zakresie dróg i kierunków jego wycofania oraz utrzymania takich rubieży, które umożliwią wyjście i rozwinięcie sił na przygotowanych rubieżach ogniowych. Walka na 3 i 4 pozycji wyniknie wówczas gdy 20 lub 15 pz utracą swoje rejony obrony, należy więc uzgodnić sposób wycofania tych sił przez ugrupowanie 14 pz.

Wnioski końcowe

1/ Ścisłe współdziałać z 20 pz zarówno w trakcie zajmowania rejonu obrony, jak również w trakcie walki.

2/ Uzgodnić utrzymanie przez 20 pz rubieży zapewniających wykonanie kontrataku i walki z rubieży ogniowych.

3/ Do zabezpieczenia skrzydeł pułku broniącego 3 i 4 pozycji uzgodnić z dowódcami 15 i 20 pz użycie niezbędnych sił tych oddziałów.

Zamiar walki - proponowane rozwiązanie

Główny wysiłek obrony skupić w rejonie PNIERNIK, LIW, CHNIELEW. Trwałość obrony zapewnić poprzez utrzymanie rejonu: WIELĄDKI, POPIELÓW, PAPLIN. Obroną pułku na 3 pozycji załamać natarcie głównych sił nieprzyjaciela, które rozbiły siły I rzutu dywizji i nie dopuścić do przerwania się w kierunku CZEROWNKA, STARA WIEŚ. W wypadku włamania w obronę 4 pozycji oraz odwodu na rubieżach ogniowych ostatecznie załamać natarcie nieprzyjaciela.

Pułk ugrupować w dwa rzuty z odwodem w pierwszym rzucie 1 i 2 bcz, w drugim rzucie 2 bzmot w odwodzie 1 bzmot.

W rejonie obrony pułku rozbudować: trzecią pozycję na rubieży: GÓRKI, ROGUSZYN, płn. PNIERNIK, KWAŚNIANKA; czwartą pozycję na rubieży: CHMIELÓW, 1 km płd. GÓRKI BOŻE.

Całością sił pułku być gotowym do: wykonania kontrataku w kierunku WIERZBNO, MŁĘCIN z rubieży ŚWIDNO, HELENÓW; rozbicia nieprzyjaciela w rejonie włamania i odtworzenia przedniego skraju obrony; walki z rubieży ogniowych: nr 1 - SĄCHOCIN, NATOLIN i nr 2 - 1 km płn. DOBRE, BRZEŹNIK.

W pierwszej kolejności rozbudować fortyfikacyjnie rubieże ogniowe i rubież do kontrataku, następnie trzecią i czwartą pozycję obrony.

DOWÓDCA 1 bcz

WSTĘPNE ZARZĄDZENIE BOJOWE 14 pz nr 02. SD - MOCZYDŁA (4749)

2.10.1990 r. 15.00.

Mapa 1:50 000, wydanie 1984 r.

1. Nieprzyjaciel pododdziałami 15 BPanc powstrzymuje natarcie 14 pz na rubieży: ŁAZISKA (9044), JĘDRZEJÓW (8448), KAŁUSZYN. Jednocześnie przegrupowuje siły 2 KA, którymi może wykonać uderzenie w kierunku: KOLBIEL, WĘGRÓW.

Rozpoznano:

- 135 da w rejonie: PORĄB (9240), CZARNA (9040), WÓLKA CZERWIŃSKA (9238);

- 51 dam w rejonie OSINY WIEŚ (8242), ANIELEW (8246), WIKTOROWO (8042);

- 29 BPanc ześrodkowana w rejonie PILAWA (5836), PUZNÓW (5444), WOLA RĘBKOWSKA (5238).

2. 1 bcz do 16.00 zakończyć rozbijanie okrążonego nieprzyjaciela, a następnie przejść do obrony rejonu: pkt 174,1 (0559), pkt 147,8 (0464), (wył.) ZAWADY.

Główny wysiłek obrony skupić w rejonie: CZAPLE (0559), POŁAZIE (0662), kol. ZAWADY (0761). Trwałość obrony zapewnić przez utrzymanie rejonu: pkt 176,7 (0660), POŁAZIE, RABIAŻ (0761). Obezwładnić nieprzyjaciela na podejściach do przedniego skraju obrony i nie dopuścić do przzerwania się go w kierunku: CZEROWNA KOLONIA, POPIELÓW. Być gotowym do wykonania uderzenia wspólnie z 2 bcz z rubieży: (wył.) pkt 172,3 (9757), HELENÓW (9658) w kierunku: WIERZBNO, TUREK lub zajęcia rubieży ogniowej: 170,9 (0252), 500 m pld. OSTRÓWEK (0153). Przedni skraj rozbudować na rubieży: pkt 174,1 (0550), ŻABOKLIKI, pkt 147,8 (0464).

3. Na prawo 2 bcz przejdzie do obrony rejonu: RABINY, DĄBROWA, WIELĄDKI z zadaniem niedopuszczenia do przzerwania się nieprzyjaciela w kierunku: ŚWIĘTOCHÓW, KORYTNICA.

Na korzyść batalionu das 14 pz wykona dwa stałe ognie zaporowe w rejonie wskazanym przez dowódcę batalionu.

4. Rejon obrony zająć do 17.30 2.10.

System ognia zorganizować do 20.00 2.10.

Prace inżynierskie pierwszej kolejności zakończyć do 5.00 3.10.

5. Rozkaz bojowy będzie wydany o 15.40 na SD 14 pz.

Uwaga: Układ wstępnych zarządzeń bojowych wydanych pozostałym batalionom jest analogiczny. Różnica tkwi jedynie w treści merytorycznej zadań.

Treść decyzji - proponowane rozwiązanie

I. Zamiar walki

Główny wysiłek obrony skupić w rejonie PNIENNIK, LIW, CHMIELEW. Trwałość obrony zapewnić przez utrzymanie rejonu: WIELĄDKI, POPIELÓW, PAPLIN.

Obroną pułku na trzeciej pozycji załamać natarcie głównych sił nieprzyjaciela, które rozbiły siły I rzutu dywizji i nie dopuścić do przzerwania się w kierunku CZERWONKA, STARA WIEŚ. W wypadku włamania obroną czwartej pozycji oraz odwodu na rubieżach ogniowych ostatecznie załamać natarcie nieprzyjaciela. Pułk ugrupować w dwa rzuty z odwodem. W pierwszym rzucie 1 i 2 bcz, w drugim rzucie 2 bzmot. W odwodzie 1 bzmot po wyjściu z walki na pozycji przedniej.

W rejonach obrony pułku rozbudować trzecią pozycję obrony na rubieży: CHMIELÓW, 1 km pld. GÓRKI BOŻE. Całością sił pułku być gotowym do:
- wykonania kontrataku w kierunku WIERZBNO, MŁĘCIN z rubieży: ŚWIONO, HELENÓW, rozbicia nieprzyjaciela w rejonie włamania i odtworzenia przedniego skraju obrony;

- walki z rubieży ogniowych nr 1 - SĄCHOCIN, NATOLIN; nr 2 - 1 km płn. DOBRE, BRZEZINY.

W pierwszej kolejności rozbudować fortyfikacyjnie rubież kontrataku oraz rubieżę ogniową, a następnie trzecią i czwartą pozycję obrony.

II. Zadania bojowe pododdziałów

a/ 1 bcz kończy likwidację okrążonego nieprzyjaciela, a następnie przechodzi do obrony rejonu: pkt 174,1 (0559), pkt 147,8 (0464), (wył.) ZAWADY. Główny wysiłek obrony skupia w rejonie CZAPLE (0559), POŁAZIE (0662), kol. ZAWADY (0761). Trwałość obrony zapewnia przez utrzymanie rejonu: pkt 176,7 (0660), POLAZIE, RABIAŻ (0761), obezwładnia nieprzyjaciela na podejściach do przedniego skraju obrony i nie dopuszcza do przerwania się go w kierunku: CZERWONA KOLONIA, POPIELÓW.

Jest gotowym do wykonania uderzenia z rubieży: (wył.) pkt 172,3 (9757), HELENÓW (9658) w kierunku: WIERZBNO, TUREK lub zajęcia rubieży ogniowej pkt 170,9 (0252), 500 m płd. OSTRÓWEK (0153). Przedni skraj obrony rozbudowuje na rubieży pkt 174,1 (0559), ŻABOKLIKI, pkt 147,8 (0464).

b/ 2 bcz broni rejonu: RABINY, DĄBROWA, WIELĄDKI. Główny wysiłek obrony skupia w rejonie: LEŚNIKI (0755), pkt 171,9 (0556), płd. KORYTNICA i nie dopuszcza do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku: PNIEWNIK, KORYTNICA. Jest gotowy do:

- wykonania kontrataku wspólnie z 1 bcz z rubieży WÓLKA (9656), płd. WIERZBNO w kierunku: WIERZBNO, MLĘCIN;

- zwalczania czołgów i BWP nieprzyjaciela z rubieży ogniowych nr 1 - 1 km wsch. MODĘCIN, 500 m płn. SĄCHOCIN; nr 2 - BRZOSOWICA, (wył.) WALERIANÓW.

Przedni skraj obrony rozbudowuje na rubieży: PRZYJMA, KWĄŚNIANKA, pkt 175,9.

PDO - WÓLKA KORYTNICKA.

c/ 2 bzmot - drugi rzut pułku broni rejonu JACZEW, CHMIELEW, BOŻYCHY. Główny wysiłek obrony skupia w rejonie: BOŻE GÓRKI, TURNA, pkt 112,7 (1560) i nie dopuszcza do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku: WIELĄDKI, BOŻYCHY. Jest w gotowości do zwalczania czołgów nieprzyjaciela z rubieży ogniowej: pkt 155,8 (0651), DĄBROWA. Przedni skraj obrony rozbudowuje na rubieży: JADZEW, BOŻE GÓRKI, 1 km płn. CHMIELEW.

PDO w rejonie: GÓRKI GRÓBAKI.

d/ 1 bzmot - odwód pułku po wyjściu z walki na pozycji przedniej ześrodkowuje się w rejonie POPIELÓW, kol. KRYPY, KRYPY. Jest w gotowości do walki z nieplanowych rubieży ogniowych lub pogłębienia obrony 2 bzmot.

e/ artyleria - das:

- wzbrania podejścia, zorganizowanego ataku przedniego skraju obrony na kierunku: CZERWONA KOLONIA, ZAWADY;
- wzbrania rozprzestrzeniania się nieprzyjaciela w rejonie włamania;
- wspiera pułk w czasie wykonywania kontrataku;
- wspiera walkę pododdziałów na rubieżach ogniowych.

Rejon stanowisk ogniowych: (wył.) KORYTNICA, CHMIELÓW, BOŻE GÓRKI.

f/ OPpanc - bppanc w gotowości do niszczenia czołgów i BWP nieprzyjaciela z rubieży:

- nr 1 - pkt 176,7 (0660), POŁAZIE;
- nr 2 - pkt 159,1 (0758), DECIŹE (0657);
- nr 3 - pkt 152,7 (0859), 157,3 (0769);
- nr 4 - 1 km płd. WOLA KORYTNICKA, pkt 168,2 (0755).

Rejon rozmieszczenia: CHMIELÓW, pkt 124,8 (1262), pkt 122,6 (1261).

g/ dąplot osłania 1 bcz w rejonie głównego wysiłku obrony oraz das i SD14 pz. Osłania pułk w czasie wykonywania kontrataku i w czasie walki z rubieży ogniowych.

h/ OZap - plmin działa wspólnie z OPpanc.

III. Główne problemy współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych

Współdziałanie organizował będę według trzech zadań.

1. Walka o utrzymanie trzeciej pozycji obrony

Cel działania: zatrzymać natarcie nieprzyjaciela i nie dopuścić do przerwania się w głąb ugrupowania pułku;

- wyznaczonymi drogami zapewnić wycofanie się pododdziałów walczących w przodzie;
- artylerią porazić podchodzącego nieprzyjaciela uniemożliwiając jednoczesne uderzenie na przedni skraj obrony;
- systemem zapór inżynieryjnych i niszczeń zatrzymać nieprzyjaciela przed przednim skrajem obrony;
- ogniem czołgów i środków przeciwpancernych zadać nieprzyjacielowi straty i zmusić go do wycofania się.

2. Wykonanie kontrataku siłami pułku

Cel działania: rozbić siły, które włamały się w głąb I pozycji obrony i odtworzenie przedniego skraju;

- utrzymując drogi rozwinięcia i rubież ataku, po otrzymaniu zadania do natarcia przegrupować pułk w kolumnach batalionowych po dwóch drogach;

- wykorzystując ogień DGA i własnego dywizjonu rozwinąć pułk w ugrupowanie bojowe;
- ogniem dwóch batalionów czołgów i pozostałych środków ogniowych nagłym uderzeniem rozbić nieprzyjaciela w rejonie włamania i odtworzyć przedni skraj obrony.

3. Walka z rubieży ogniowych

Cel działania: załamać natarcie nieprzyjaciela, który przerwał obronę na styku między 20 a 15 pz;

- artylerią opóźnić natarcie nieprzyjaciela;
- rozwinąć dwa bataliony na przygotowanych rubieżach ogniowych;
- ogniem OPpanc, czołgów i BWP z rubieży ogniowych załamać natarcie sił nieprzyjaciela.

Zabezpieczenie działań bojowych

Główny wysiłek zabezpieczenia bojowego skierować na ustalenie sił nieprzyjaciela i kierunków jego natarcia oraz zapewnienia możliwości załamania natarcia na trzeciej pozycji obrony.

1. W zakresie rozpoznania

- główny wysiłek rozpoznania skierować na rozpoznanie sił nieprzyjaciela oraz kierunków jego podejścia, a także rozmieszczenia głównej masy artylerii;
- w toku walki śledzić manewr odwodami.

2. W zakresie obrony przed bronią masowego rażenia:

- główny wysiłek skupić na zapewnieniu zachowania zdolności bojowej pododdziałów oraz pomyślnym wykonaniu zadań;
- zorganizować GRE;
- sprawdzić wyposażenie pododdziałów w indywidualne i zbiorowe środki ochrony przed skażeniami;
- w rejonie obrony rozbudować ukrycia dla ludzi i sprzętu;
- zorganizować system powiadamiania o skażeniach.

3. W zakresie powszechnej obrony przeciwlotniczej:

- główny wysiłek skoncentrować na ochronie wojsk przed niespodziewanym uderzeniem środków napadu powietrznego nieprzyjaciela;
- w pododdziałach zorganizować system rozpoznania wzrokowego, szczególnie samolotów działających na małych wysokościach i śmigłowców przeciwpancernych;

- przez cały czas prowadzić aktywną walkę ze środkami napadu powietrznego wydzielając do tego siły niezaangażowane bezpośrednio w walce;

- do całego stanu osobowego doprowadzić sygnały alarmowania i rozpoznania własnego lotnictwa.

4. W zakresie maskowania:

- główny wysiłek maskowania skupić na uniemożliwieniu prowadzenia rozpoznania przez nieprzyjaciela, ukrycie rejonu skupienia głównego wysiłku obrony oraz rozmieszczeniu elementów ugrupowania bojowego pułku;

- ograniczyć do niezbędnego minimum ruch pojazdów;

- do świtu 3.10 zakończyć maskowanie stanowisk ogniowych;

- do maskowania manewru wojsk w trakcie walki wykorzystać środki dymotwórcze.

5. W zakresie zabezpieczenia inżynieryjnego:

- główny wysiłek zabezpieczenia inżynieryjnego skupić w czasie organizacji obrony na rozbudowie fortyfikacyjnej rubieży ogniowych, rubieży kontrataku oraz trzeciej pozycji obrony, rozbudowie zapor i niszczeń i utrzymaniu dróg manewru;

- rozbudowę fortyfikacyjną w ramach prac pierwszej kolejności zakończyć do rana 3.10;

- przedni skraj obrony osłonić zaporami inżynieryjnymi;

- przejścia w zaporach utrzymać do czasu wycofania się sił 20 pz z I i II pozycji obrony.

6. W zakresie ubezpieczenia:

- główny wysiłek ubezpieczenia skupić na niedopuszczeniu do obejścia trzeciej pozycji obrony i uderzenia na skrzydło pułku;

- wzmocnić ubezpieczenia bezpośrednio na okres nocy;

- zorganizować patrołowanie na skrzydłach 1 i 2 bcz;

- z 2 bzmot wydzielić pododdział dyżurny do walki z grupami dywersyjno-rozpoznawczymi i ewentualnymi desantami nieprzyjaciela.

IV. Sposób organizacji dowodzenia

Dowodził będę ze stanowiska dowodzenia rozmieszczonego w rejonie CHMIELEW (1161). Czynne od 20.00 2.10.

PLAN REKONESANSU

DOWÓDCY 14 pz prowadzonego w dniu 2.10

1. CEL: a/ Uściślić podjętą decyzję z warunkami terenowymi.
b/ Uściślić zadania bojowe pododdziałów.
c/ Zorganizować współdziałanie do zadań określonych w rozkazie.

2. Organizacja:

a/ Skład i wyposażenie grup rekonesansowych:

Lp.	Skład grupy	Środki		Czas i miejsce wyjazdu
		transportu	łącznie	
1	Zastępca dowódcy ds. liniowych, oficer operacyjny, szefowie sztabów, batalionów (1, 2 bcz, 2 bzmot), dowódca das	WDR-2AM UAZ	WDR-2AM (szefa sztabu)	SD 14 pz
2	Dowódca pułku, st.oficer operacyjny, szef artylerii, szef OPL, szef saperów	WDR-3. WD-43 RO-115	WDR-3	SD 14 pz

b/ Ochrona grupy rekonesansowej:

- drużyna z 2 bzmot.

c/ Organizacja wyjazdu grupy rekonesansowej:

- zbiórka wyjeżdżających z zastępcą do spraw liniowych 15.00 2.10.

3. Treść pracy grupy rekonesansowej:

Nr 1 - Ustalenie dróg wycofania;

- Wybór rubieży ogniowych, rubieży kontrataku oraz rejonów obrony batalionów i kompanii;
- Ustalenie przebiegu przedniego skraju obrony trzeciej i czwartej pozycji obrony;
- Wybór (wskazanie) rejonu głównego wysiłku obrony;
- Rozmieszczenie stanowisk ogniowych das.

Nr 2 - Przyjęcie meldunku od zastępcy dowódcy ds. liniowych;

- Ustalenie kierunków podejścia rubieży ataku nieprzyjaciela;
- Wskazanie dróg wycofania pododdziałów 20 pz;
- Ustalenie miejsca zapór inżynierskich i niszczeń;
- Wskazanie SD dąplot i określenie ich zadań;
- Określenie rubieży OPpanc i OZap;
- Uściślenie sposobu maskowania dymami;
- Określenie dróg wyjścia do kontrataku oraz wskazanie rubieży rozwijania w ugrupowanie przedbojowe.

STARSZY OFICER OPERACYJNY

SZEF SZTABU 14 pz

.....

.....

Uwaga: Po przeprowadzonym rekonesansie dowódca precyzuje zadania bojowe pododdziałom, a na stanowisku dowodzenia organizuje współdziałanie.

Zadania bojowe pododdziałów

a/ 1 bcz - zakończyć likwidację okrążonego nieprzyjaciela po czym przejść do obrony rejonu: pkt 174,1 (0559), pkt 147,8 (0464), (wył.) ZAWADY. Główny wysiłek obrony skupić w rejonie: CZAPLE (0559), POŁAZIE (0662), kol. ZAWADY (0761). Trwałość obrony zapewnić poprzez utrzymanie rejonu pkt 176,7 (0660), POŁAZIE, RABIAŻ (0661). Obezwładnić nieprzyjaciela przed przednim skrajem obrony i nie dopuścić do przerwania się go w kierunku CZERWONA KOLONIA, POPIELÓW.

Przedni skraj obrony rozbudować na rubieży: pkt 174,1 (0559), ŻABOKLIKI, pkt 147,8 (0464), czwartą pozycję rozbudować na rubieży: CHMIELÓW, płd. GÓRKI BOŻE.

SDO rozwinąć w rejonie GÓRKI BOŻE.

Być w gotowości do wykonania uderzenia z rubieży: (wył.) pkt 172,3 (9757), HELENÓW (9658) w kierunku WIERZBNO, TUREK lub zajęcia rubieży ogniowej pkt 170,9 (0252), 500 m płd. OSTRÓWEK (0153).

b/ Pozostałym pododdziałom zadania określa się podobnie dobierając odpowiednie treści merytoryczne.

Organizacja współdziałania - proponowane rozwiązanie

Obywatele oficerowie

Organizuję współdziałanie do realizacji zadania: walka z nieprzyjacielem o utrzymanie trzeciej pozycji obrony i odparcie ataku przed przednim skrajem obrony 14 pz.

Celem działania jest: zadanie maksymalnych strat nieprzyjacielowi w czołgach i BWP i zmuszenie do zatrzymania natarcia przed przednim skrajem obrony.

Powyższe zadania zamierzam realizować następująco: W wypadku przerwania obrony I i II pozycji 20 pz nieprzyjaciel rozwijać może natarcie w kierunku WIERZBNO, ZALESIE. Przed nacierającymi siłami około dwóch brygad wycofywać się będą pododdziały 20 pz. Sygnał rozpoznawczy wojsk własnych - dwie zielone rakiety. Wówczas pododdziały broniące trzeciej pozycji takim samym sygnałem wskazywać będą przejścia w przygotowanych polach minowych. Po przejściu pododdziałów 20 pz na sygnał "Zapora" saperzy minują przejścia w polach minowych. Artyleria dywizji opóźnia podejście nieprzyjaciela wykonując dwa stałe ognie zaporowe -

oraz narzutowe pole minowe na kierunku największego powodzenia nieprzyjaciela.

Dywizjon artylerii na sygnał "Brzoza" wykonuje stały ogień zaporowy na odcinku wskazanym przez dowódcę 1 bcz.

Z chwilą wejścia nieprzyjaciela w zasięg ognia rozpoczynają walkę pododdziały 1 i 2 bcz. Ogniem wszystkich środków dążą do załamania natarcia nieprzyjaciela. Bateria panc rozwija się na rubieży nr 1 za kompaniami I rzutu, a z chwilą wejścia nieprzyjaciela w pola minowe na sygnał "Tatry" niszczy czołgi i BWP, które zatrzymały się na polu minowym.

Dywizjon przeciwlotniczy bateriami osłania 1 bcz i das na SO. Pozostałe elementy ugrupowania bojowego realizują postawione zadania.

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK
ZAKŁADU DZIAŁAŃ BOJOWYCH PUŁKU

/-/ ppłk dypl. Witold LIOWA

/-/ płk dypl. Józef PAJĄK

Wydrukowano w 45 egz.

Egz. nr 1-5 - oprac.met.
Egz. nr 6-45 - Bibl.Nauk.DZS
Wyk. ppłk Lidwa
Druk MK
Druk AON nr pf 211/pf 993/WW
Kor. CJ

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

POUFNE

Egz.nr ...

Dla nauczycieli akademickich
i słuchaczy

ZBIÓR MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH DO ZAJĘCIA Nr 13 a
Z TAKTYKI OGÓLNEJ W ĆWICZENIU WPROWADZAJĄCYM Nr 111
NA TEMAT: PLANOWANIE, ORGANIZACJA I PROWADZENIE
DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ DZ/pz/ W OBRONIE

Zajęcie nr 13 a - Metoda i treść pracy dowódcy pułku
zmechanizowanego w czasie walki o utrzymanie
pierwszej pozycji i wykonania kontrataku

Wprowadzenie

W czasie prowadzenia działań bojowych głównym celem organów dowodzenia będzie zapewnienie wykonania podjętej przez dowódcę decyzji. W tym okresie dowódca dysponował będzie bardzo krótkim czasem na wprowadzenie zmian w podjętej decyzji lub wypracowanie nowej decyzji. Dlatego dowodzenie w czasie walki różnić się będzie od dowodzenia w czasie jej przygotowania.

Z chwilą rozpoczęcia walki i w toku jej prowadzenia, szczególnego znaczenia nabiera terminowe zbieranie i analizowanie napływających informacji o sytuacji na polu walki. Informacje te po ich przeanalizowaniu i ocenie stanowią podstawę do sformułowania propozycji do decyzji przez oficerów sztabu i szefów rodzajów wojsk i służb.

Istnieje potrzeba aby na szczeblu pułku informacje były zbierane 2-3 razy w ciągu godziny. Istnieje więc potrzeba określenia: kto, od kogo, kiedy, jakie informacje zbiera, opracowuje i w postaci wniosków melduje dowódcy pułku. Krótki czas na podjęcie decyzji zmusza dowódcę do łączenia oceny sytuacji z jednoczesnym określaniem zadań bojowych i stawianiem ich wykonawcom. W ten sposób czas na powzięcie decyzji i przekazanie zadań wykonawcom będzie maksymalnie skrócony. W takich warunkach nie przesyła się wstępnych zarządzeń bojowych. Realizacja i udokładnienie przyjętego sposobu współdziałania w toku działań bojowych będzie się odbywać przez przekazywanie wojskom komend i sygnałów według wcześniej uzgodnionych rubieży /rejonów/ obiektów i czasu działań. Naruszone współdziałanie musi być niezwłocznie odtworzone. W razie potrzeby w celu odtworzenia współdziałania, dowodzenia i ponownego zgrania oddziałów, dowódca może udać się osobiście do podwładnych lub wysłać swoich zastępców.

Dowódca z grupą operacyjną o 8.30 3.10 przybył na punkt dowódczo-
-obserwacyjny dowódcy 1 bzmot, gdzie osobiście chce zorientować się w sytuacji w celu dalszego kierowania walką. Zna aktualną sytuację w pozostałych pododdziałach pułku, a po przybyciu do dowódcy 1 bzmot wysłucha jego meldunku, na miejscu oceni sytuację, zamelduje /gdy zajdzie taka potrzeba/ zamiar położonemu, spre-
czyzuje zadania elementom ugrupowania bojowego i udokładni lub zorganizuje współdziałanie.

Meldunek dowódcy 1 bzmot - proponowane rozwiązanie

- Melduje, że 1 bzmot realizując postawione zadania wskutek uderzenia przeważających sił nieprzyjaciela, poniesionych strat i groźby okrążenia utracił rejon na głębokość 1 km prowadząc działania opóźniające dąży do załamania natarcia na kolejnych rubieżach. Pododdziały pułku znalazły się w następującym położeniu: 3 kzmot częścią sił zdołała załamać natarcie około kcz nieprzyjaciela, lecz w wyniku uderzenia w lewe skrzydło kompanii, dwóch kcz, poniesieniu znacznych strat i groźbie okrążenia, kompanię zdecydowałem wycofać do zapasowego rejonu obrony;

2 kzmot ponosząc znaczne straty z trudem częścią sił utrzymuje broniony rejon na lewym skrzydle obrony, część sił pod wpływem przeważających sił nieprzyjaciela wycofuje się. Kompanii grozi okrążenie. 1 kzmot w dotychczasowym rejonie obrony ostrzeliwana ogniem artylerii.

Straty batalionu: 14 - zabitych i rannych 3 BWP i dwa moździerze uszkodzone.

Zdecydowałem - 3 kzmot przejść do obrony zapasowego punktu oporu pozostałymi siłami utrzymywać nakazany rejon obrony.

Proszę o wykonanie planowego ognia "JOWISZ".

Ocena sytuacji - opis drogi postępowania

Dowódca pułku w toku działań bojowych może znajdować się na stanowisku dowodzenia lub punkcie obserwacyjnym. Zasadniczym jednak punktem dowodzenia z którego będzie dowodził wojskami jest stanowisko dowodzenia /SD/.

W sytuacji do 8.30 - 3.10 dowódca wraz z grupą operacyjną pracował na PO skąd kierował walką pododdziałów pułku. Sytuacja jaka wytworzyła się o 8.30 nie jest zaskoczeniem dla dowódcy 20 pz. Już w trakcie planowania walki dowódca przewidywał, że nieprzyjaciel może włamać się w głąb ugrupowania pułku w rejon GWO, dlatego przewidywał w takiej sytuacji wykonać kontratak drugim rzutem pułku. Aby jednak mógł realizować wcześniej podjętą decyzję musi na bieżąco znać sytuację.

Oficerowie sztabu pułku oraz szefowie rodzajów wojsk i służb po zebraniu danych od walczących wojsk, wnioski przekazali dowódcy pułku /treść założenie taktyczne nr 2/.

Dowódca pułku powinien ocenić sytuację, postawić zadania bojowe oraz udokładnić lub zorganizować współdziałanie. Może to uczynić ze stanowiska dowodzenia lub wyjechać w teren do podwładnych, gdzie praktycznie w terenie postawić może zadania bojowe oraz zorganizować współdziałania.

Będzie to miało miejsce wówczas, gdy rozgrywane będą decydujące o powodzeniu fragmenty walki, lub w innej ważnej dla dowódcy sytuacji na polu walki. Ocena sytuacji prowadzona w toku walki różni się od oceny sytuacji prowadzonej podczas organizowania walki przede wszystkim skalą rozpatrywanych problemów oraz tym, że trwa ona ciągle. W każdym jednak wypadku dotyczyć powinna:

- oceny nieprzyjaciela;
- oceny wojsk własnych;
- oceny sąsiadów;
- oceny terenu.
- i innych warunków mających wpływ na realizację zadania.

Po podjęciu zamiaru dowódca obowiązany jest uzyskać zgodę przełożonego na realizację przyjętej koncepcji działania, ale tylko wtedy gdy koncepcja ta odbiega od wcześniej zaakceptowanej lub dowódca chce użyć drugi rzut. Gdy sytuacja jaka zaistniała na polu walki zgodna jest z wcześniejszymi przewidywaniami dowódcy pułku, wówczas dowódca kieruje walką przez wydawanie krótkich komend lub ustalonych w czasie organizacji współdziałania sygnałów. W sytuacji o 8.30 dowódca tak właśnie powinien postąpić.

Oceniając sytuację dowódca może zadawać krótkie pytania oficerom sztabu lub samodzielnie ją prowadzić.

Ocena sytuacji - proponowane rozwiązanie

a/ Ocena nieprzyjaciela

Po rozbiciu sił na pozycji przedniej na pułk uderzył nieprzyjaciel częścią sił 29 i 12 Břanc łącznie około czterema batalionami, w tym dwoma batalionami czołgów z tego w rejon głównego wysiłku obrony batalionem czołgów i mieszanym batalionem czołgów, tam też uzyskał

największe powodzenie wypierając ze swych rejonów obrony pierwszorzutowe kompanie 1 bzmot i część sił 2 bcz wlamując się w głąb obrony na około 1 km na pozostałych kierunkach nieprzyjaciel nie uzyskał powodzenia. Aktualnie nieprzyjaciel wprowadza odwody batalionowe dążąc do spotęgowania uderzenia w rejonie największego powodzenia oraz ponowienia natarcia na innych kierunkach. Oceniam, że po opanowaniu pierwszej pozycji nieprzyjaciel za około godzinę wprowadzi do walki drugie rzuty brygad /dwa-trzy bataliony/. Liczę się z możliwością użycia tych sił w rejonie największego powodzenia przy jednoczesnym porażeniu ogniowym drugiego rzutu pułku.

b/ Ocena wojsk własnych i sąsiadów

- Pułk głównymi siłami utrzymuje wyznaczony rejon obrony. Najtrudniejsza sytuacja wytworzyła się w rejonie obrony 1 bzmot i na prawym skrzydle 2 bcz, gdzie nieprzyjaciel wlał się na głębokość pierwszorzutowych kompanii. Aby nie dopuścić do utraty pierwszej pozycji na kierunku 1 bzmot należy bezwzględnie załamać natarcie nieprzyjaciela na wysokości drugiego rzutu batalionu, aby batalion mógł zrealizować to zadanie należy na kierunku największego powodzenia nieprzyjaciela rozwinąć na planowej rubieży odwód przeciwpancerny i jego ogniem powstrzymać natarcie dając czas siłom wycofanym z przedniego skraju obrony zająć zapasowe punkty oporu. Takie działanie będzie realne wówczas, gdy nieprzyjaciel nie zdoła wprowadzić do walki odwodów brygadowych należy więc cały wysiłek artylerii skierować na opóźnienie tych odwodów, a korzystając z tego, że dowódca dywizji już je opóźnia, a sąsiedzi utrzymują dotychczasowe rejony istnieje szansa z powodzeniem wykonać kontratak drugim rzutem pułku z planowej rubieży.

Dowódca PGA przygotować dwa ognie do kolumn w rejonie skrzyżowanie dróg w ALEKSANDROWIE i płn. skraj BUDY PRZYTOCKIE otwarcie ognia na sygnał: LAWETA 1,2 oraz być w gotowości wsparcia całością sił kontrataku drugiego rzutu pułku.

Starszy oficer operacyjny - określić za ile czasu 1 boz może wykonać kontratak z planowej rubieży nr 1 oraz stosunek sił na kierunku kontrataku.

Odp. 1/. 1 bcz na rubież kontrataku może wyjść za $\approx 30^\circ$ /7 km - średnie tempo marszu i rozwijania 15 km/h/.

2/. W rejonie włamania znajdują się dwie kompanie czołgów i kompania zmechanizowana co zakładając 15% straty stanowi ≈ 20 czołgów i 10-11 BWP oraz ≈ 90 ludzi.

Do kontrataku pułk może użyć trzech kcz i kcz ze styczności co daje ≈ 40 środków. Zakładając, że kontratak uderzać będzie na nacierającego nieprzyjaciela, przewaga wyniesie jak 1,5:1 co przy wsparciu ogniem artylerii, oddziaływaniem ogniowym sił będących w styczności das OPpanc w czasie wchodzenia do walki daje szansę powodzenia.

- szef artylerii - wykonać TATRY-1;
- szef saperów - wykonać TATRY-1;

- Dowódca 1 bzmot bronić rejonu: pkt 206,3, SZAMBORY, GARCZYN DUŻY i nie dopuścić do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku: TUREK, WYGLEDÓWEK. Częścią sił zabezpieczyć wejście do kontrataku 1 bcz z rubieży pkt 206,3, kol. GARCZYN. Częścią sił 2 kzmot na sygnał "LAWINA" wykonać uderzenie w kierunku: SZEMBORY, ŻEBRÓWKA.

Zamiar dowódcy 20 pz do wykonania kontrataku meldowany dowódcy dywizji - proponowane rozwiązanie

Zamierzam - ogniem artylerii opóźnić podejście odwodów brygadowych w rejon włamania. Obroną 1 bzmot na rubieży: pkt 206,3 SZEMBORY oraz działaniem odwodów specjalnych załamać natarcie nieprzyjaciela w rejonie włamania. Kontratakiem 1 bcz z rubieży pkt 206,3, kol. GARCZYN rozbić go w rejonie włamania i odtworzyć przedni skraj obrony.

Pozostałymi siłami realizować postawione zadanie.

Proszę o wykonanie ognia zmasowanego "MARS".

Dowódca 1 bcz wykonać sygnał "LAWINA".

Udokładnienie współdziałania na czas wykonania kontrataku - opis drogi postępowania

Dowódca po uzyskaniu zgody na użycie drugiego rzutu pułku i po postawieniu zadań udokładnia lub organizuje współdziałanie. Udokładnia wówczas gdy zmiany w stosunku do przewidywanego rozwoju sytuacji są niewielkie, a zorganizowane współdziałanie wymaga tylko niewielkich korekt.

Polegać to będzie na ustaleniu dodatkowych sygnałów oraz omówienia czasu, kolejności i sposobu realizacji poszczególnych zadań składowych.

Organizowanie współdziałania będzie miało miejsce wówczas, gdy wynikła sytuacja nie była przewidywana w czasie planowania walki lub rozwój wydarzeń dezaktualizował wcześniej zorganizowane współdziałanie. Sytuacja o 8.30 3.10 była przewidywana przez dowódcę pułku, dlatego powinien on udokładować jedynie wcześniej zorganizowane współdziałanie. Może być przekazane w formie zadań dla walczących wojsk.

Udokładowanie współdziałania na czas wykonania kontrataku

- proponowane rozwiązanie

Odwód przeciwpancerny i OZap rozwijają się na rubieży ogniowej nr 1 i OPpanc rozpoczynają prowadzenie ognia z chwilą wejścia nieprzyjaciela w zasięg środków. W tym czasie pododdziały 1 bzmot zajmują zapasowe punkty oporu i ogniem niszczą nacierającego nieprzyjaciela, aż do jego załamania.

Na sygnał "LAWINA" 1 bcz rozpoczynają marsz na rubież kontrataku. Z chwilą podejścia odwodu nieprzyjaciela do skrzyżowania dróg w ALEKSANDROWIE na sygnał "LAWETA 1,2", PGA wykona ogień do kolumn. W tym czasie artyleria pułku i dywizji wykonują ogień zmasowany "MARS". Z chwilą wyjścia 1 bcz na rubież kontrataku PGA na sygnał GRAD-3 wykonuje ześrodkowanie ognia na zatrzymanego nieprzyjaciela. Pododdziały 1 bzmot wykonują uderzenie ogniowe. 2 kzmot na sygnał "LAWINA" wykonuje uderzenie w nakazanym w zadaniu kierunku, 1 bcz uderzeniem z marszu rozbija nieprzyjaciela w rejonie włamania i odtwarza przedni skraj obrony.

Pomoce naukowe

1. Mapa 1:50000 "Sytuacja o 8.30 3.10".
2. Założenie taktyczne nr 2 z załącznikami.
3. Zbiór materiałów dydaktycznych do zajęcia nr 13 a.
4. Literatura:
 - "Regulamin walki wojsk lądowych SZWP cz I /dywizja, pułk/";
 - "Taktyka ogólna podręcznik, ASG WP 1988";

- Metody pracy dowódcy i sztabu dywizji /pułku/ w działaniach bojowych pf 1428;

- Dowodzenie dywizją i pułkiem w działaniach bojowych ASG WP pf 1308;

- S.SKIBIŃSKI - "PIERWSZA PANCERNA" - wyd. MON;

- S.ORZECZOWSKI - DOWODZENIE, SZTABY cz. III wyd. MON.

Zadania do wykonania przez słuchaczy

Pobrać po jednym egzemplarzu na słuchacza.

- Zbiór materiałów dydaktycznych do zajęcia nr 13 a;

- Przestudiować założenie, mapę oraz zbiór materiałów;

- Przestudiować nakazaną literaturę zgodnie z poleceniem nauczyciela;

- Być gotowym do dyskusji na temat metod pracy dowódcy podczas kierowania walką.

OPRACOWAŁ:

/-/ ppłk dypl. Witold LIDWA

SPRAWDZIŁ:
KIEROWNIK ZAKŁADU DBP

/-/ płk dypl. Józef PAJĄK

Wydrukowano w 45 egz.

Egz.nr 1-5 oprac.met.

Egz.nr 6-45 Bibl.Nauk DZS

Wyk.ppłk Lidwa

Druk. H.W.

Druk AON nr pf 210/pf 994/WW.

Kor.B.S.

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

~~BOHENS~~

Egz. nr ...

Dla nauczycieli akademickich
i słuchaczy

ZBIÓR MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH
DO ZAJĘCIA NR 13c Z TAKTYKI OGÓLNEJ W ĆWICZENIU
WPROWADZAJĄCYM Nr 111 NA TEMAT: PLANOWANIE, ORGANIZACJA
I PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ DZ (pz) W OBRONIE

Zajęcie nr 13c: Metoda i treść pracy dowódcy pułku zmechanizowanego w czasie walki o utrzymanie drugiej pozycji

a/ Wprowadzenie

Metoda i treść pracy dowódcy pułku w sytuacji o 11.00 3.10 nie odbiega od metody przedstawionej w materiałach do zajęcia 13 a. Od 8.30 sytuacja w rejonie obrony 20 pz uległa znacznym zmianom. Pułk praktycznie ~~utracił~~ pierwszą pozycję obrony. Dowódca pułku był na stanowisku dowodzenia, gdzie wraz z oficerami sztabu i szefami rodzajów wojsk oceniał zaistniałą sytuację i kierował walką pododdziałów, oficerowie sztabu pułku, szefowie rodzajów wojsk i służb przyjmowali meldunki od walczących wojsk, opracowywali je, a wnioski i propozycje meldowali dowódcy.

Dowódca pułku znając zamiar rozegrania walki przez dowódcę dywizji, wie że za wszelką cenę musi utrzymać drugą pozycję obrony, aby umożliwić wykonanie kontrataku siłami drugiego rzutu dywizji. Ponadto otrzymał informację, że decyzję z położenia o 11.00 musi o 11.30 zameldować dowódcy dywizji. Nie należy rozumieć, że dowódca pułku podejmuje nową decyzję lecz że podejmowane decyzje są szcątkowe w ramach realizacji podjętej w okresie planowania decyzji, stanowią jej uszczegółowienie na poszczególne fragmenty walki wynikłe z zaistniałej sytuacji. Ze względu na ograniczony czas jakim dowódca dysponuje metoda jego pracy będzie skrócona i polegać będzie na ciągłej ocenie sytuacji i stawianiu krótkich zadań (rozkazów, komend).

W sytuacji o 11.00 3.10 dowódca może pracować następująco:

- wysłuchać meldunku starszego oficera operacyjnego o zaistniałej sytuacji;
- wysłuchać wniosków szefa rozpoznania, szefa saperów i szefa artylerii;
- osobiście ocenić zaistniałą sytuację;
- zameldować zamiar dowódcy dywizji;
- postawić zadania pododdziałom i elementom ugrupowania bojowego;
- udokładnić współdziałanie.

Następnie udać się w rejon WIERZBNO, gdzie uzgodnić współdziałanie oraz wydzielić siły do zabezpieczenia wejścia do walki II rzutu dywizji 14 pz.

W rozwiązaniu przyjęto, że dowódca pułku wraz z grupą operacyjną znajduje się na PDO dowódcy 1 i mot skąd dalej kierował będzie walką pułku.

b/ Meldunek starszego oficera operacyjnego - opis drogi postępowania:

Starszy oficer operacyjny w trakcie dynamiki walki powinien w określonych odstępach czasowych zbierać informacje od walczących

pododdziałów o przebiegu walki, uzupełnia je informacjami przekazywanymi przez szefów rodzajów wojsk, a na tej podstawie powinien być gotowy do zameldowania dowódcy aktualnego położenia sił i środków pułku.

Układ takiego meldunku powinien zawierać następujące zagadnienia:

- stopień wykonania przez pułk uprzednio otrzymanego zadania oraz charakter działania, położenie, stan i gotowość poszczególnych pododdziałów;
- charakter działań i położenie sąsiadów;
- przedsięwzięcia, które należałoby wykonać w celu poprawy zaistniałej sytuacji.

Meldunek starszego oficera operacyjnego - proponowane rozwiązanie

Melduję, że pułk głównymi siłami utracił pierwszą pozycję obrony, a wykonany kontratak 1 bcz nie przyniósł oczekiwanych rezultatów.

Pododdziały pułku z trudem powstrzymują natarcie przeważających sił nieprzyjaciela organizując obronę na kolejnych rubieżach opóźniania. Pododdziały pułku znalazły się w następującym położeniu:

- 2 bzmot głównymi siłami utrzymuje nakazany rejon obrony. 5 kzmot w wyniku uderzenia przeważających sił nieprzyjaciela utracił kompanijny punkt oporu i prowadząc działania opóźniające wycofuje się w kierunku NART, WÓLKA CZARNOGŁOWSKA. Dalsze powodzenie nieprzyjaciela na tym kierunku może doprowadzić do okrążenia batalionu;

- 1 bcz w wyniku niepowodzenia w kontrataku został zmuszony do wycofania. Prowadząc działania opóźniające całością sił wycofuje się w kierunkach ZIMNOWODA, CZARNOGŁÓW i ZIMNOWODA, JAWOREK. Swoimi siłami batalion nie jest w stanie załamać natarcia przeważających sił nieprzyjaciela;

- 2 bcz utracił dotychczasową rubież obrony i działaniami opóźniającymi dąży do powstrzymania natarcia.

6 kcz załamała natarcie około kcz.

5 kcz pod naporem przeważających sił nieprzyjaciela wycofuje się w kierunku FALBOGI, LEŚNOGÓRA. Dalsze natarcie nieprzyjaciela na tym kierunku doprowadzić może do wyjścia na tyły 5 pz;

- 1 bzmot - odwód pułku po wyjściu z walki jest w trakcie zajmowania obrony na drugiej pozycji.

W dotychczasowych działaniach pułk utracił ~20% stanu osobowego i sprzętu.

Na prawo 15 pz w wyniku kontrataku odzyskał utracony rejon i z powodzeniem walczy na rubieży: PORĘBY NOWE, płd. DĘBE.

Na lewo 5 pz z powodzeniem utrzymuje rejon obrony. W tej sytuacji istnieje potrzeba użycia wszystkich dostępnych sił i środków celem załamania, natarcia nieprzyjaciela i stworzenia warunków zorganizowania wycofującymi się siłami trwałej obrony na wysokości drugiej pozycji. Następnie dowódca pułku może wysłuchać wniosków i propozycji niektórych szefów rodzajów wojsk i służb.

Szef rozpoznania:

Pyt.: Jakimi siłami i w jakim kierunku nieprzyjaciel może potęgować natarcie?

Odp.: Aktualnie nieprzyjaciel ma do dyspozycji drugie rzuty brygad. Z położenia tych odwodów oraz zaistniałej sytuacji na polu walki wynika, że prawdopodobnie wprowadzi część tych sił w rejon największego powodzenia, a więc na kierunkach: ZIMNOWODA, NOJSZEW. Odwoły te są aktualnie opóźniane przez artylerię i mogą wejść do walki za 30'-40'.

Szef artylerii:

Pyt.: Jakie zadanie realizuje OPpanc i w jakim czasie może zająć rubież ogniową wzdłuż drogi JAWOREK, kol. CIERPIĘTA.

Odp.: OPpanc zgodnie z decyzją dowódcy w dalszym ciągu rozwinięty na rubieży ogniowej: płd. CZARNOGLÓW walczy z atakującymi czołgami nieprzyjaciela osłaniając wycofanie 1 i 2 kcz. Wskazaną rubież może zająć za 30' od chwili przerwania walki na dotychczasowej rubieży.

Szef saperów:

Pyt.: Możliwość zaminowania rubieży: płd. CZARNOGLÓW, STRZEBULA.

Odp.: Wskazana rubież może być zaminowana za 30'.

Ocena sytuacji przez dowódcę pułku - proponowane rozwiązanie

Nieprzyjaciel, z którym pułk aktualnie walczy, jest w stanie w dalszym ciągu nacierać choć istnieje szansa jego załamania z przygotowanych rubieży ogniowych. Gdyby jednak nieprzyjaciel za 20-30' wprowadził do walki kolejne siły 4-6 kompanii czołgów, wówczas pułk nie zdoła załamać jego natarcia na KGU. Dlatego prosić należy dowódcę dywizji o opóźnienie wejścia tych odwodów do walki. W tym celu zaangażować również należy 1/25 pa oraz das po zajęciu stanowisk ogniowych.

Aby zapewnić możliwość wykonania kontrataku przez drugi rzut dywizji z planowanej rubieży muszą ostatecznie załamać natarcie nieprzyja-

ciela z rubieży: CZARNOGŁÓW, NADZIEJA, ŚWIDNO, HELENÓW oraz utrzymać bronione rejony na skrzydłach obrony uniemożliwiając rozszerzanie rejonu włamania. Po przejściu do obrony w rejonie drugiej pozycji muszę z części sił odtworzyć odwód abym mógł reagować na przebieg walki obronnej. Z położenia pododdziałów wynika, że w najtrudniejszej sytuacji znajduje się 1 bcz, dlatego OPpanc musi pozostać na zajmowanej rubieży i ogniem wspólnie z wycofującymi się pododdziałami ostatecznie załamać natarcie 291 mbcz stwarzając możliwość odejścia części sił batalionu i zorganizowania obrony na rubieży: CZARNOGŁÓW, NADZIEJA teren w tym rejonie umożliwia skuteczną walkę z atakującymi czołgami. Na rubieży tej w połączeniu z drugą pozycją obrony obsadzaną przez 1 bzmot ostatecznie załamać nieprzyjaciela od czoła. 2 bzmot w tej sytuacji musi bronić rejonu: MŁĘCIN, WOLA CZARNOGŁOWSKA, RUDNO. 2 bcz aby nie dopuścić do uderzenia na tyły 5 pz musi bronić rejonu: 1 km wsch. CIERPIĘTA, TRZEBUCZA, GRĘBKÓW. Zajęcie tego rejonu ułatwi OPpanc dywizji i rubież minowania OZap, które aktualnie znajdują się na rubieżach. Do odwodu przewidzieć 3 kcz i 5 kz.

Decyzja dowódcy 20 pz meldowana dowódcy 9 DZ - proponowane rozwiązanie

Oceńm, że nieprzyjaciel siłami zaangażowanymi w walce dążył będzie do pogłębienia włamania i uniemożliwienia pododdziałom pułku zajęcia dogodnych rubieży terenowych. Liczę się z możliwością wprowadzenia kolejnych sił w rejon największego powodzenia za 30-40' i spotęgowania natarcie w kierunku: ZIMNOWODA, NODSZEN.

Za najgroźniejsze uważam wprowadzenie kolejnych sił przed zajęciem kolejnej rubieży obrony przez główne siły pułku.

Zamierzam ogniem artylerii, odwodów specjalnych, i pododdziałów będących w styczności powstrzymać natarcie nieprzyjaciela niedopuszczając do wprowadzenia kolejnych sił. Głównymi siłami bronić rubieży: KAMIONKA, CZARNOGŁÓW, JANÓWEK, LEŚNOGÓRA, gdzie ostatecznie załamać natarcie nieprzyjaciela, a częścią sił i bzmot zabezpieczyć we ście do walki II rzutu dywizji. Pułk ugrupować w jeden rzut z odwodem. W odwodzie posiadać kcz i kz.

W tym celu:

- 2 bzmot (bez 5 kzmot) bronił będzie rejonu: MŁĘCIN, WOLA CZARNOGŁOWSKA, RUDNO niedopuszczając do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku TUREK, RUDNO;

- 1 bcz (bez 3kcz) i 1 bzmot obroną na rubieży CZARNOGŁÓW, JANÓWEK, HELENÓW załamią natarcie nieprzyjaciela od czoła: stwarzając warunki do wykonania kontrataku drugim rzutem dywizji;

- 2 bcz obroną rejonu 1 km wsch. CIERPIĘTA, TRZEBUĆZA, GRĘBKÓW, nie dopuszczają do uderzenia na tyły 5 pz oraz zabezpieczy lewe skrzydło dywizji niedopuszczając do rozszerzenia wylomu;

- artyleria obezwładnia nieprzyjaciela w rejonie włamania oraz opóźnia podejście i wprowadzenie kolejnych sił nieprzyjaciela;

- OPpnc i OZap niszczą czołgi i BWP nieprzyjaciela z rubieży ogniowej i minowania umożliwiają zajęcie kolejnej rubieży obrony przez 1 bcz;

- dąplot - jedną baterią osłania walkę 1 bcz i 1 bzmot w czasie zajmowania rejonu obrony.

Proszę o opóźnienie ogniem podchodzących odwodów brygadowych.

Treść zadań bojowych z elementami współdziałania przekazanych przez dowódcę pułku za pomocą technicznych środków łączności.

2 bzmot bronić rejonu: MŁĘCIN, KAMIONKA, RUDNO i nie dopuścić do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku: TUREK, RUDNO.

5 kpz wydzielić do odwodu pułku w rejon: pld. NOJSZEW.

- 1 bcz (bez 3 kcz) prowadząc działania opóźniające przejść do obrony rubieży: CZARNOGŁÓW, PALESTYNA, gdzie we współdziałaniu z 1 bzmot ostatecznie załamać natarcie nieprzyjaciela i nie dopuścić do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku WYGLĘDÓWEK DROP. Działanie batalionu wspiera OPpnc oraz artyleria wykonując stały ogień zaporowy na sygnał "KLON";

- 1 bzmot - bronić wyznaczonego rejonu obrony, być w gotowości do zabezpieczenia ogniem wchodzącego do walki drugiego rzutu dywizji z rubieży: pld. WIERZBNO, HELENÓW. Oznaczyć przejścia w zaporach i wyznaczyć 8 przewodników. Sygnał do uderzenia ogniowego trzy zielone rakiety;

- 2 bcz - bronić rejonu: 1 km wsch. CIERPIĘTA, TRZEBUĆZA, GRĘBKÓW i nie dopuścić do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku: FALBOGI, PODSUSZE;

- artyleria - ZSO w rejonie: JÓŁEFY, OSÓWNO, NATOLIN:

- wzbraniać wprowadzania kolejnych sił w rejon włamania wykonując ogień ześrodkowane 131, 132 na sygnał "PRÓG";

- obezwładniać nieprzyjaciela przed frontem obrony 1 bcz i 1 bzmot wykonując dwa stałe ognie zaporowe "KLON" i "LIMBA";

- Opanować wspólnie z OZap niszczyć czołgi i BWP z zajętej rubieży ogniowej i rubieży minowania po czym na sygnał SKOK ześrodkować się w rejonie południe SULKI, gdzie po uzupełnieniu zapasów być w gotowości do działania z nieplanowych rubieży ogniowych;

- dąplot - osłonić 1 bzmot i 1 bcz w czasie organizacji obrony oraz artylerię na ZSO.

Pomoce naukowe:

1. Mapa 1:50 000 "Położenie stron o 11.00 3.10".
2. Założenie taktyczne nr 3.
3. Zbiór materiałów dydaktycznych do zajęcia nr 13c z taktyki ogólnej.

Literatura

- "Regulamin walki wojsk lądowych SZ RP cz. I (dywizja, pułk)";
- "Taktyka ogólna", podręcznik, ASG WP 1988;
- "Metody pracy dowódcy, sztabu dywizji i pułku w działaniach bojowych", podręcznik, ASG WP 1983, pf 1428;
- "Wybrane problemy taktyki ogólnej na szczeblu pułku i dywizji", materiały do studiowania, ASG WP 1990, pf 2985.

Zadania do wykonania przez słuchaczy:

- zapoznać się z założeniem, sytuacją o 11.00 oraz zamiarem dowódcy pułku;
- przestudiować materiały dydaktyczne do zajęcia nr 13a z taktyki ogólnej;
- przestudiować nakazaną literaturę.

Podczas zajęć być gotowym do:

- dyskusji na temat specyfiki pracy dowódcy w sytuacji o 11.00 3.10;
- osobistego prezentowania fragmentów pracy dowódcy i oficerów sztabu, korzystając z rozwiązań zawartych w zbiorze materiałów dydaktycznych.

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK
ZAKŁADU DZIAŁAŃ BOJOWYCH PUŁKU

/-/ ppłk dypl. Witold LIDWA

/-/ płk dypl. Józef PAJĄK

Wydrukowano w 45 egz.

Egz. nr 1-5 - oprac.mec.

Egz. nr 6-49 - Bibl.Nauk.DZS

wyk. ppłk Lidwa

Druk MK

Druk AOH nr of 209/pf 995/WY

Str. 30

